

Izdaja Delavska univerza Domžale, Kolodvorska c. 6, telefon 72-082. — Ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik Karel Kušar. — Tehnični urednik Franc Ravnikar. — Izhaja dvakrat mesečno. — Naklada 11.000 izvodov. — Za gospodinjstva v občini Domžale je glasilo brezplačno. Tisk: Delavska univerza Domžale.

poročevalec

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE DOMŽALE

OSNUTEK STATUTA OBČINE DOMŽALE

Takoj po sprejetju nove ustave je tudi občinska skupščina prejšnjega mandata sprejela statut, ki je še v veljavi. Že tedaj je bila opredeljena občina kot temeljna družbenopolitična in samoupravna skupnost, kjer delovni ljudje in občani ustvarjajo in zagotavljajo pogoje za svoje življenje in delo, usmerjajo družbeni razvoj, usklajujejo in uresničujejo svoje interese, zadovoljujejo svoje in skupne potrebe, izvršujejo funkcijo oblasti in opravljajo druge družbene zadeve.

Za uveljavljanje načel nove zvezne in republiške ustave je bilo sprejetih cela vrsta sistemskih zakonov in drugih dokumentov. Besedilo sedanjega statuta v mnogočem ne ustreza več, ker smo mnogo zadev uredili na novo, veliko smo jih spremenili, nekatere zadeve pa ne ustrezajo več sedanji družbeni ureditvi.

Dosedanji statut smo sprejemali v času, ko smo si delegatski sistem šele zamišljali. Danes so za nami štiriletne izkušnje delovanja delegatske skupščine, izvršnega sveta, samoupravnih interesnih skupnosti in praksa delovanja celotnega družbenopolitičnega sistema. Zato ni čudno, da vsebuje dosedanji statut mnoge pomanjkljivosti, ki jih moramo odpraviti.

Za pripravo predloga novega statuta je bila imenovana statutarna komisija, ki je upoštevala določila ustave SR Slovenije, zakona o združenem delu in vse druge sistemske predpise, ki so bili sprejeti po uveljavitvi nove ustave. Vsi sistemski predpisi za uveljavitev načel nove ustave pa še sedaj niso sprejeti in bo potrebno predlog statuta uskladiti z njimi.

Predlog novega statuta ima na novo obdelana predvsem naslednja poglavja:

- družbeno planiranje,
- ljudska obramba in družbena samozaščita,
- varstvo človekovega okolja,
- samoupravne interesne skupnosti,
- sredstva za skupne in splošne potrebe,
- družbeno varstvo samoupravnih pravic,
- nadzor nad zakonitostjo organizacij združenega dela, samoupravnih organizacij in skupnosti,
- krajevna skupnost,
- družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje,
- skupščinski sistem,
- pristojnosti in delo zborov skupščine.

S tem dajemo predlog novega statuta občine Domžale v javno razpravo. Želimo, da bi v razpravah sodelovalo čimveč občanov in delovnih ljudi. Vsi imamo za seboj prakso samoupravnega in delegatskega življenja, primerjajmo jo z osnutkom statuta! Vsaka pripomba, opozorilo in dopolnilo bo dobrodošlo! Le tako bomo pripomogli k nastajanju novega dokumenta — skupnega dogovora delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih, temeljnih organizacijah združenega dela, samoupravnih skupnostih in drugih oblikah samoupravnega povezovanja in združevanja v občini.

PREDSEDNIK
statutarne komisije
LENIČ Jernej, l. r.

Javna razprava o spremembah in dopolnitvah statuta občine Domžale, katero organizira Občinska konferenca SZDL v sodelovanju z občinsko skupščino in drugimi družbenopolitičnimi organizacijami v občini, bo potekala do

KONCA MESECA JANUARJA 1978.

Pozivamo vse delavce, delovne ljudi in občane, da osnutek sprememb in dopolnitev statuta dobro proučijo in se aktivno vključijo v javno razpravo in tako doprinesejo svoj delež k učinkovitejši organiziranosti vseh dejavnikov v občini in k poglobitvi delegatskega sistema.

Prosimo, da pismene pripombe in predloge na spremembe in dopolnitve občinskega statuta posredujete statutarni komisiji skupščine občine Domžale.

Izhajajoč iz tega:

- da so delovni ljudje in občani občine Domžale sodelovali z drugimi narodi in narodnostmi Jugoslavije v narodnoosvobodilnem boju in socialistični revoluciji;
- da so prizadevanja za svobodo in enakopravnost, za mir, družbeni napredek in socialistične samoupravne odnose, dosegla dosedaj svojo najpomembnejšo zmago z novo ustavno ureditvijo, ki zagotavlja občini kot samoupravni in temeljni družbenopolitični skupnosti razvoj in napredek na vseh področjih, delovnim ljudem pravico, da uživajo rezultate živega in minulega dela in omogoča najbolj neposredno odločanje delovnih ljudi o vseh pomembnih družbenih vprašanjih, družbeno solidarnost in skladno delovanje občanov, organizacij združenega dela in drugih organizacij ter skupnosti;
- da so v občini podani pogoji za njen nadaljnji napredek predvsem zaradi njene ugodne lege v osrednjem slovenskem prostoru, prometne povezanosti ter bližine mesta Ljubljane kot političnega, gospodarskega, kulturnega, univerzitetnega in prometnega centra republike ter doseganja še višje stopnje družbenega in gospodarskega razvoja;
- da je občina Domžale vključena v skupnost občin ljubljanske regije in skupnost slovenskih občin ter sodeluje z drugimi občinami v Sloveniji in Jugoslaviji;
- da se delovni ljudje in občani, organizirani v družbenopolitičnih organizacijah, družbenih organizacijah ter društvih v enotni fronti organiziranih političnih sil – socialistični zvezi delovnega ljudstva – s pripravo, sprejemom in uresničevanjem statuta občine Domžale aktivno vključujejo v celotno preobrazbo samoupravnega družbenoekonomskega in političnega sistema, ki izhaja iz revolucionarnih izhodišč, ustave in zakona o združenem delu

je Skupščina občine Domžale na podlagi 185. člena Ustave Socialistične republike Slovenije na sejah zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora, dne po poprejšnji javni razpravi v socialistični zvezi delovnega ljudstva sprejela

STATUT OBČINE DOMŽALE

Kot skupni dogovor delovnih ljudi in občanov v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih oblikah samoupravnega povezovanja in združevanja v občini.

TEMELJNA NAČELA

I.

Samoupravljanje delovnih ljudi in občanov občine Domžale temelji na ustavno opredeljenem družbenoekonomskem in političnem sistemu in je njihova neodtujljiva pravica in dolžnost.

Nihče ne sme in ne more delovnim ljudem in občanom kratiti svoboščin, pravic in dolžnosti, ki jih zagotavljajo ustava SFRJ, ustava SRS in ta statut.

Delovni ljudje in občani uresničujejo in varujejo te svoboščine, pravice in dolžnosti neposredno v Socialistični zvezi delovnega ljudstva, zvezi sindikatov, Zvezi socialistične mladine in v Zvezi združenj borcev NOV ter družbenih organizacijah, društvih in združenjih, katerih idejna, vodilna in politična sila je Zveza komunistov.

II.

Delovni ljudje in občani negujejo, razvijajo in poglobljajo vrednote narodnoosvobodilnega boja, ljudske revolucije in socialistične izgradnje ter s tem ustvarjajo idejnopolitične pogoje za vsestranski razvoj socialistične samoupravne družbe.

Delovni ljudje in občani so dolžni s svojo dejavnostjo neposredno in v samoupravnih organih samoupravnih organizacij in skupnosti, družbenopolitičnih in družbenih organizacij, društvih in združenjih ter državnih organih:

- širiti in krepiti materialno osnovo družbe in življenja posameznikov s tem, da razvijajo proizvodne sile, večajo proiz-

vodnost dela in nenehno razvijajo socialistične samoupravne odnose;

- ustvarjati pogoje, v katerih se bodo odpravljale razlike med umskim in fizičnim delom in v katerih bo postajalo človekovo delo čedalje popolnejši izraz ustvarjalnosti in človekove osebnosti;
- širiti in razvijati vse oblike samoupravljanja ter graditi med ljudmi odnose, ki bodo temeljili na zavesti o skupnih interesih, na socialistični morali in na svobodni dejavnosti človeka;
- krepiti in razvijati bratstvo in enotnost narodov in narodnosti Jugoslavije;
- prispevati k uresničevanju človekovih svoboščin in pravic, k humanizaciji družbenega okolja in človekove osebnosti, h krepitvi solidarnosti in človečnosti med ljudmi ter k spoštovanju človekovega dostojanstva;
- razvijati vsestransko sodelovanje z vsemi narodi v skladu z načeli neuvrščene politike naše države in solidarnosti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

Delavci, delovni ljudje in občani občine Domžale neposredno in v samoupravnih organih organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, društvih in združenjih ter v občinski skupščini organizirajo in izvajajo priprave na splošni ljudski odpor ter organizirajo družbeno samozaščito in s tem zagotavljajo osnovne pogoje varovanja svobode, neodvisnosti in suverenosti narodov in narodnosti Jugoslavije ter samoupravne socialistične družbe.

III.

Splošna ljudska obramba je kot redna in trajna funkcija samoupravne socialistične družbe ter kot nedotakljiva in neodtujljiva pravica in dolžnost delovnih ljudi in občanov, temeljnih organizacij združenega dela, krajevnih in samoupravnih interesnih skupnosti, družbenopolitičnih in družbenih organizacij ter organov v občini v tem statutu opredeljena kot enoten sistem organiziranja in delovanja delovnih ljudi in občanov na obrambnih pripravah in njihovi udeležbi v splošnem ljudskem odporu.

V okviru enotnega sistema splošne ljudske obrambe SFRJ zagotavljajo dejavniki iz gornjega odstavka materialne in druge pogoje za izvrševanje nalog ljudske obrambe.

Delovni ljudje in občani v občini organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in drugih skupnostih in organizacijah zaradi zagotavljanja varnosti družbenopolitične ureditve, lastnega, mirnega in varnega počutja ter varstva družbenega in svojega premoženja uresničujejo pravice in dolžnosti družbene samozaščite.

Delovni ljudje in občani organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih in samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih in družbenih organizacijah ter organih v občini zagotavljajo organizacijske, materialne in druge pogoje za uspešno uresničevanje družbene samozaščite.

IV.

Delavci, delovni ljudje in občani v občini odločajo o uresničevanju svojih skupnih interesov v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v drugih oblikah samoupravnega združevanja, v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, društvih ter združenjih, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem ter po delegatih v občinski skupščini in v drugih organih upravljanja.

Delavci neposredno in enakopravno uresničujejo svoje družbenoekonomske in druge samoupravne pravice in odločajo o drugih vprašanjih svojega družbenoekonomskega položaja v temeljni organizaciji združenega dela. Vsakemu delavcu v združenem delu je s sredstvi, ki so družbena lastnina zajamčeno, da pri uresničevanju pravice dela z družbenimi sredstvi v temeljni organizaciji združenega dela, v kateri dela in v vseh drugih oblikah združevanja dela in sredstev, skupno in enakopravno z drugimi delavci odloča o delu in poslovanju organizacije združenega dela ter o zadevah in sredstvih v vseh odnosih družbene reprodukcije, da ureja medsebojna razmerja pri delu, odloča o dohodku, ki ga doseže v različnih oblikah združevanja dela in sredstev ter si pridobiva osebni dohodek.

Delavci v združenem delu tudi zunaj temeljne organizacije združenega dela, v okviru družbenopolitičnih skupnosti prek delegatskega sistema neposredno odločajo in enakopravno uresni-

čujejo svoje družbenoekonomske in druge samoupravne pravice o svojem položaju v družbi in o zadovoljevanju splošnih, družbenih, osebnih in skupnih potreb.

V krajevni skupnosti delovni ljudje in občani odločajo o uresničevanju svojih skupnih interesov in o solidarnem zadovoljevanju skupnih potreb na področju urejanja naselij, prebivanja, komunalnih dejavnosti, otroškega in socialnega varstva, izobraževanja, kulture, telesne kulture, zaščite potrošnikov, varstva, izboljševanja človekovega okolja, ljudske obrambe, družbene samozaščite in na drugih področjih življenja in dela. S samoupravnim sporazumevanjem in na drug način se povezujejo za uresničevanje teh in drugih interesov z organizacijami združenega dela, samoupravnimi interesnimi skupnostmi ter z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi na območju krajevne skupnosti in zunaj nje.

Za organizirano zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb na področju vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, telesne kulture, socialnega varstva ter zdravstvenega varstva, človekovega okolja, komunalnega in stanovanjskega gospodarstva, ustanavljajo delavci in drugi delovni ljudje neposredno in po svojih organizacijah združenega dela ter po drugih organizacijah in skupnostih z delavci v organizacijah združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti, samoupravne interesne skupnosti.

V samoupravnih interesnih skupnostih skupno, enakopravno in sporazumno odločajo o upravljanju teh dejavnosti v skladu s skupnimi interesi, določajo politiko njihovega razvoja, združujejo sredstva za financiranje teh dejavnosti in opravljajo druge zadeve ali uresničujejo druge skupne interese, ki izvirajo iz odnosov na področjih za katere so ustanovljene.

Delavci in drugi delovni ljudje, ki skupaj z delavci v organizacijah združenega dela, katere jim nudijo storitve, ustanovijo samoupravno interesno skupnost, urejajo z njo na načelih enakopravnosti medsebojna razmerja, pravice, obveznosti in odgovornosti s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi, z njenim statutom in pogodbo. Z ureditvijo teh razmerij, pravic, obveznosti in odgovornosti, mora biti delavcem in drugim delovnim ljudem, ki dajejo sredstva za uresničevanje ciljev samoupravne interesne skupnosti, zagotovljena pravica, da odločajo o teh sredstvih in delavcem v organizacijah združenega dela, ki nudijo storitve pravica, da jim gre enak družbenoekonomski položaj kot delavcem v drugih organizacijah združenega dela.

V.

Delavci in drugi delovni ljudje ter občani, samoupravno povezani in organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v delovnih skupnostih, v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, v društvih in združenjih ter v krajevnih skupnostih, uresničujejo svoje pravice in dolžnosti tudi v občinski skupščini. Temeljno izhodišče za organiziranje in delovanje delegatskega skupščinskega sistema je, da se v občinski skupščini zagotovi zastopnost vseh interesov delavcev, delovnih ljudi in občanov.

VI.

Družbenopolitične organizacije so kot oblika svobodnega političnega organiziranja delovnih ljudi na razrednih socialističnih temeljnih dejavnih razvoja in varstva socialistične samoupravne družbe.

Zveza komunistov v občini kot del ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE IN SLOVENIJE je s svojim usmerjevalnim, idejnim in političnim delom, v pogojih socialistične demokracije in družbenega samoupravljanja glavni pobudnik in nosilec politike za varstvo in za nadaljnji razvoj pridobitev socialistične revolucije in socialističnih samoupravnih odnosov, posebno pa za krepitev socialistične družbene in demokratične zavesti.

Socialistična zveza delovnega ljudstva kot najširša družbenopolitična organizacija delovnih ljudi in občanov v občini, ki se aktivno opredeljuje za socialistično samoupravljanje in neuvrščeno in kot enotna fronta vseh socialističnih sil v občini, na čelu z ZK, omogoča delovnim ljudem in občanom, da na enotni idejno-politični podlagi usmerjajo družbeni razvoj občine ter zavzemajo politična stališča in oblikujejo pobude glede reševanja posameznih vprašanj tako v občini, kot v širših družbenopolitičnih skupnostih.

Socialistična zveza delovnega ljudstva je skupaj z drugimi druž-

benopolitičnimi organizacijami in socialističnimi silami ter proizvodno in teritorialno organiziranimi delovnimi ljudmi in občani temelj in povezovalni dejavnik občinskega družbenopolitičnega sistema in enakopravni sestavni del delegatskega skupščinskega sistema v občini. V ta namen delovni ljudje in občani v SZDL zlasti:

- obravnavajo družbena vprašanja in dajejo politične pobude na vseh področjih družbenega življenja;
 - usklajujejo mnenja in sprejemajo stališča glede reševanja družbenih vprašanj, v skladu z interesi, ki jih izražajo ob uresničevanju svojega samoupravnega in demokratičnega položaja;
 - določajo osnove programov politične aktivnosti in skupna merila za volitve delegacij in delegatov v temeljnih samoupravnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih;
 - zagotavljajo demokratično predlaganje in določanje kandidatov za delegate, za javne samoupravne in druge družbene funkcije;
 - skrbijo za usklajeno oblikovanje splošnih načel kadrovske politike;
 - spremljajo in obravnavajo delo samoupravnih organov in organov oblasti, nosilcev samoupravnih in drugih družbenih pooblastil, dajejo misljenja, kritične ocene glede zagotavljanja družbenega nadzora in javnosti dela samoupravnih organov in organov oblasti;
 - soustvarjajo pogoje za vsestransko udeležbo mladih in njihovih organizacij v celotnem družbenem in političnem življenju, za vzgojo mlade generacije v duhu tradicij NOB in socializma, zasnovanega na zgodovinski vlogi delavskega razreda in znanstvenih dognanjih marksizma;
 - soustvarjajo pogoje za vsestransko in objektivno informiranje, zagotavljanje socialistične usmeritve in uresničevanje družbenih interesov v sredstvih informiranja;
 - usmerjajo in sodelujejo pri organizaciji referendumov kot najbolj neposredne oblike odločanja delovnih ljudi in občanov ter pri javnih razpravah kot organizirani možnosti njihovega sodelovanja pri sprejemanju odločitev, pomembnih za delo in življenje vseh delovnih ljudi in občanov;
 - oblikujejo in usklajujejo politične osnove dogovarjanja, odločanja, in spremljanja uresničevanja sprejetih stališč o vseh tistih vprašanjih, ki so skupnega pomena za delovne ljudi in občane.
- Delovni ljudje in občani se pri svojem delu v organizaciji SZDL borijo za medsebojno humane odnose, za razvijanje socialistične, demokratične in patriotične zavesti socialistične solidarnosti ter pravih socialističnega načina življenja, kot tudi za odpravo pojavov, ki ovirajo razvoj socialističnih, samoupravnih demokratičnih družbenih odnosov ali jim na drug način škodujejo.

Delovni ljudje prostovoljno organizirani v zvezi sindikatov se zavzemajo za tak družbenoekonomski položaj in za tako svojo vlogo v družbi in političnem sistemu, ki ustreza interesom in težnjam delavskega razreda, še zlasti pa za uresničevanje samoupravnih in drugih pravic in interesov delovnih ljudi za uresničevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, za samoupravno usklajevanje posamičnih in skupnih interesov s splošnimi interesi, za usposabljanje delovnih ljudi pri opravljanju samoupravnih in drugih družbenih funkcij, za demokratično odločanje kandidatov za člane delegacij, za najširšo udeležbo delavcev pri izvrševanju funkcije oblasti in pri opravljanju družbenih zadev, za zagotavljanje socialne varnosti ter za razvijanje in krepitev njihove solidarnosti. Pri uresničevanju teh ciljev daje sindikat pobudo za sprejemanje samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov ter sodeluje pri samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju.

Zveza socialistične mladine aktivno sodeluje v vseh tokovih družbenopolitičnega življenja in dela ter revolucionarne socialistične vzgoje. Zveza socialistične mladine in druge organizacije, ki združujejo mlade, se zavzemajo za marksistični svetovni nazor, za uresničevanje programskih ciljev, opredeljenih v nalogah ZKJ, ki dajejo osnovo za družbeno aktivnost mlade generacije. Zavzemajo se za enotnost mlajših in starejših generacij, za enotnost vseh borcev za socializem, ki temelji na idejnih in političnih ciljih naše revolucije.

Zveza združenj borcev NOV kot posebna družbenopolitična organizacija aktivnih borcev za socialistično samoupravljanje deluje v okviru enotne fronte organiziranih socialističnih sil. Zavzema se za večje in intenzivnejše angažiranje vseh borcev NOV in njihovih organizacij skupaj z mladimi generacijami v boju delavskega razreda, delovnih ljudi in občanov za utrjevanje in nadaljnje bo-

gatenje pridobitev socialistične revolucije in socialistične samoupravne graditve.

Druge družbene organizacije, društva in združenja v občini delujejo pri uresničevanju ciljev revolucije, samoupravnega razvoja naše družbe v okviru svojih usklajenih programov dela.

Materialne in druge možnosti za uresničevanje ustavnih funkcij družbenopolitičnih organizacij v občini zagotavlja družbenopolitična skupnost v mejah svojih pravic in dolžnosti.

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Občina Domžale je samoupravna in temeljna družbenopolitična skupnost, ki temelji na samoupravljanju in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

V občini delovni ljudje in občani uresničujejo in zagotavljajo pogoje za svoje življenje in delo, usmerjajo družbeni razvoj, uresničujejo in usklajujejo svoje interese in zadovoljujejo skupne potrebe, izvršujejo funkcijo oblasti in upravljajo druge družbene zadeve.

2. člen

Delovni ljudje in občani v občini opravljajo funkcijo oblasti in uresničujejo vse druge skupne interese, razen tistih, ki jih v skladu z ustavo uresničujejo v širših družbenopolitičnih skupnostih.

Skupna vprašanja, ki jih urejajo delovni ljudje in občani v občini, so v skladu z ustavo določena in s tem statutom.

Delovni ljudje in občani zlasti:

- ustvarjajo in razvijajo materialne in druge pogoje za življenje in delo;
- spremljajo, usmerjajo in usklajujejo gospodarski in družbeni razvoj;
- določajo, usklajujejo in uresničujejo svoje skupne interese in solidarno zadovoljujejo svoje materialne, socialne, kulturne, telesnokulturne in druge skupne potrebe;
- urejajo medsebojne odnose;
- zagotavljajo in organizirajo opravljanje zadev skupnega pomena za delovne ljudi in občane ter splošnega družbenega pomena in v ta namen ustanavljajo skupne organe družbenega samoupravljanja ter organe oblasti;
- zagotavljajo neposredno izvrševanje zakonov, če to po zakonu ni v pristojnosti širših družbenopolitičnih skupnosti;
- zagotavljajo uresničevanje in varstvo ustavnih svoboščin, pravic in dolžnosti delovnih ljudi in občanov;
- zagotavljajo uresničevanje enakopravnosti narodov in narodnosti;
- varujejo zakonitost ter organizirajo in opravljajo družbeno nadzorstvo;
- zagotavljajo javni red in mir, varstvo ljudi in premoženja, medsebojno poravnavanje sporov;
- urejajo in organizirajo ljudsko obrambo ter izpolnjujejo svoje obveznosti ki jih imajo do obrambe države in do varovanja njene neodvisnosti;
- skrbijo za skladen gospodarski in družbeni razvoj celotnega območja občine, pri čemer posvečajo posebno pozornost hribovitim predelom;
- skrbijo za urejanje in smotrno izkoriščanje zemljišč in stvari v splošni rabi;
- z ustanavljanjem in organiziranjem komunalnih organizacij in služb in z gradnjo komunalnih naprav zagotavljajo zadovoljevanje življenjskih potreb delovnih ljudi in občanov na teh področjih;
- zagotavljajo in skrbijo za varstvo matere, otroka in družine; za varstvo občanov, ki niso zmožni skrbeti zase, skrbijo za varstvo vojaških, delovnih in drugih invalidov, borcev in žrtev fašistične gasilja;

- skrbijo za zdravstveno varstvo ter socialno varnost delovnih ljudi;
- načrtujejo in po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo razvoj stanovanjske graditve, sprejemajo odločitve o urbanistični dokumentaciji, zagotavljajo smotrno izkoriščanje stavbene zemljišča in povezujejo vse dejavnike, ki sodelujejo pri graditvi stanovanj;
- posvečajo posebno skrb stanovanjskim problemom občanov in družin, ki so po ustavi in zakonu deležne posebne družbene pomoči;
- razvijajo varstvo, vzgojo in izobraževanje mladine in izobraževanje odraslih, skrbijo za ustanavljanje, delovanje in razvoj kulturnih organizacij in društev, skrbijo za varstvo in vzdrževanje kulturnih in zgodovinskih spomenikov, ter spominskih obeležij, spomenikov ljudske revolucije in za ohranitev ostalega ljudskega blaga;
- oblikujejo politiko zaposlovanja in poklicnega usmerjanja.
- uresničujejo sodelovanje z drugimi občinami in družbenopolitičnimi skupnostmi;
- sodelujejo z ustreznimi tujimi in mednarodnimi organi in organizacijami ter lokalnimi skupnostmi tujih držav v okviru sprejete zunanje politike Socialistične federativne republike Jugoslavije in mednarodnih pogodb.

3. člen

Delovanje občinske skupščine in njenih organov ter vseh organizacij in skupnosti v občini je javno. Skupščina, organizacije in skupnosti morajo občane obveščati o svojem delu.

Vsi dejavniki v občini, ki na kakršenkoli način sodelujejo v procesih obveščanja v delegatskem sistemu tvorijo družbeni sistem informiranja, katerega temeljni sestavni deli so: sredstva javnega obveščanja, statistični podsistem, sistemi družbenih evidenc, indok centri in službe v delegatskem sistemu in drugi dejavniki, ki v določenem okolju sodelujejo v procesih informiranja.

4. člen

Občina Domžale je pravna oseba.

Občino kot pravno osebo zastopa predsednik skupščine občine, kolikor ni z zakonom ali s tem statutom drugače določeno.

V premoženjsko pravnih zadevah zastopa občino javni pravobranilec.

Sedež občine je v Domžalah.

5. člen

Občina Domžale ima svoj pečat v obliki kroga s premerom 3,4 cm, ki ima na sredini grb Socialistične republike Slovenije, ob krožnici v prvi vrsti napis „Socialistična republika Slovenija“, v drugi vrsti „Skupščina občine“, pod grbom pa je napis „Domžale.“

6. člen

Območje občine Domžale je določeno z zakonom.

Zakon določa tudi pogoje in postopek za spremembo meja ali za združitve z drugo občino.

7. člen

V občini Domžale uresničujejo svoje pravice in dolžnosti delovni ljudje in občani, ki živijo ali delajo na območju občine.

8. člen

Občina Domžale lahko zaslužnim posameznikom, organizacijam in skupnostim podeljuje priznanja in nagrade.

Vrste priznanj in nagrad ureja posebni odlok. V spomin na najtežje in najslavnejše dogodke v zgodovini občine Domžale v času narodnoosvobodilnega boja in ljudske revolucije, podeljuje

občinska skupščina posameznim enotam narodnoosvobodilne vojske, ki so se borile na območju občine Domžale, domicil v občini Domžale.

9. člen

Praznik občine Domžale je 27. julij v spomin na prve oborožene akcije v letu 1941, zoper okupatorja na območju občine.

Krajevne skupnosti lahko določijo svoje praznike v spomin na pomembne dogodke iz NOV ali revolucionarnega delavskega gibanja, ki so se odvijali na njihovem območju, s svojim statutom.

10. člen

Občina se lahko pobrati in vzpostavlja prijateljske stike z drugimi občinami. O pobratenu ali vzpostavljanju prijateljskih stikov sprejme skupščina občine posebno listino.

DRUŽBENOEKONOMSKA UREDITEV

1. Položaj človeka v združenem delu in družbena lastnina

11. člen

V občini Domžale temelji socialistična družbenoekonomska ureditev na svobodnem združenem delu delavcev s proizvodjalnimi sredstvi, ki so družbena lastnina ter na samoupravljanju delavcev v proizvodnji in delitvi družbenega proizvoda v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v družbeni reprodukciji v celoti.

12. člen

Podlaga za materialni in družbeni položaj delovnega človeka v občini Domžale je njena gospodarska razvitost in ustvarjeni dohodek, ki pogojuje tudi stopnjo njegovih posebnih pravic in odgovornosti.

13. člen

Nihče si ne more niti neposredno niti posredno pridobivati materialnih in drugačnih koristi z izkoriščanjem tujega dela.

14. člen

Nihče ne sme na nikakršen način onemogočati in omejevati delavca, da ne bi enakopravno z drugimi delavci odločal o svojem delu ter o pogojih in rezultatih svojega dela.

15. člen

V občini so družbena lastnina: proizvodjalna sredstva in druga sredstva združenega dela, naravna bogastva, proizvodi združenega dela in z združenim delom doseženi dohodek, sredstva za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb in dobrine v splošni rabi.

16. člen

Vsakemu delavcu v združenem delu s sredstvi, ki so družbena lastnina, je kot neodtujljiva pravica zajamčeno, da uresničujejoč pravico dela s sredstvi, ki so družbena lastnina v temeljni organizaciji združenega dela, v kateri dela in v vseh drugih oblikah združevanja dela in sredstev, skupno in enakopravno z drugimi delavci odloča o delu in poslovanju organizacije združenega dela ter o zadevah in sredstvih v vseh odnosih družbene reprodukcije, da ureja medsebojna razmerja pri delu, odloča o dohodku, ki ga doseže v različnih oblikah združevanja dela in sredstev in da si pridobiva osebni dohodek.

17. člen

Delavci v združenem delu, ki uresničujejo pravico dela z družbenimi sredstvi, so vzajemno odgovorni, da v svojem, skupnem in splošnem družbenem interesu uporabljajo ta sredstva družbeno in ekonomsko smotno in jih kot materialno osnovo svojega in celotnega družbenega dela nenehno obnavljajo, povečujejo in izboljšujejo ter vestno izpolnjujejo svoje delovne obveznosti.

18. člen

O dohodku kot rezultatu skupnega dela delavcev v temeljni organizaciji združenega dela in celotnega družbenega dela odločajo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela v skladu s svojimi pravicami in odgovornostmi do drugih delavcev v družbenem delu

in do celotne družbene skupnosti.

Delavci v temeljni organizaciji združenega dela razporejajo dohodek za svojo osebno, skupno in splošno porabo, za razširjanje materialne osnove združenega dela in za rezerve.

19. člen

Del dohodka, ki je rezultat dela v izjemno ugodnih naravnih pogojih ali je rezultat izjemnih ugodnosti na trgu ali drugih izjemnih ugodnosti za pridobivanje dohodka, se skladno s samoupravnim sporazumom in zakonom uporablja za razvoj organizacije združenega dela, v kateri je bil dosežen ali za razvoj materialne osnove združenega dela v občini.

Odločanje o delu dohodka, ki se uporablja za razvoj materialne osnove združenega dela v občini temelji na samoupravnih osnovah.

20. člen

Vsakemu delavcu gre iz dohodka temeljne organizacije združenega dela v skladu z načelom delitve po delu in v skladu z rastjo produktivnosti njegovega in celotnega družbenega dela ter z načelom solidarnosti delavcev v združenem delu, osebni dohodek za zadovoljevanje njegovih osebnih, skupnih in splošnih družbenih potreb, ki ustrezajo rezultatu njegovega dela in osebnega prispevka, ki ga je s svojim živim in minulim delom dal k povečanju dohodka temeljne organizacije združenega dela.

21. člen

Če nastanejo v organizaciji združenega dela in drugi samoupravni organizaciji oz. skupnosti bistvene motnje v samoupravnih odnosih, če so huje prizadeti družbeni interesi ali če organizacija oz. skupnost ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti, ima občinska skupščina pod pogoji in po postopku kot to določa zakon, pravico razpustiti delavski svet oz. drug ustrezen organ upravljanja organizacije združenega dela in razpisati volitve članov v ta organ, kakor tudi v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih razpustiti izvršilne organe in odstaviti poslovodne organe in delavce na vodilnih delovnih mestih, imenovati začasne organe z zakonsko določenimi pravicami in dolžnostmi, začasno omejiti uresničevanje določenih samoupravnih pravic delovnih ljudi in organov upravljanja in uporabiti druge z zakonom določene ukrepe.

Občinska skupščina lahko v skladu z zakonom zadrži izvršitev sklepov, drugih aktov in dejanj, s katerimi bi bile kršene samoupravne pravice delovnih ljudi in prizadeta družbena lastnina.

Če občinska skupščina zadrži izvršitev teh aktov ali dejanj, mora začeti postopek pred pristojnim sodiščem.

2. Družbeno planiranje

22. člen

Delovni ljudje in občani občine Domžale organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih z družbenim planiranjem zagotavljajo:

- skupno razvojno družbenoekonomsko politiko na podlagi samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, s katerimi se zagotavlja uresničevanje razvoja občine in njegovo usklajevanje z razvojem drugih občin v ljubljanski in drugih sosednjih regijah ter širših družbenopolitičnih skupnostih ter pospešuje in usklajuje razvoj posameznih dejavnosti;
- ekonomsko in družbeno kontrolo nad celotno družbeno reprodukcijo ter nad pogoji, sredstvi in rezultati na vseh stopnjah in v vseh oblikah združenega dela;
- usklajevanje odnosov v razvoju gospodarstva in družbe ter materialnih pororcev v celotni družbeni reprodukciji in njenih posameznih delih, obvladovanje stihijskega delovanja trga in razvojnih neenakomernosti v delovnih pogojih in pridobivanju dohodka;
- najugodnejše pogoje za razvoj proizvodjalnih sil in produktivnosti dela, stalno izboljševanje materialnih in drugih življenjskih pogojev ter vsestranski razvoj osebnosti delovnega človeka kot svobodnega družbenega proizvajalca in ustvarjalca. Pri določanju ciljev in interesov, ki jih uresničujejo z družbenim planiranjem, se delavci opirajo na znanstvena spoznanja in na njih temelječo oceno razvojnih možnosti.

23. člen

Dohodek je temeljna kategorija planiranja, ekonomskih analiz in ocen uresničevanja planov.

Planiranje dohodka obsega planiranje pogojev in osnov za doseganje in rast dohodka in njegovo razporejanje na osebno, skupno in splošno porabo, za razširitev materialne osnove združenega dela in za rezerve v okviru samoupravno dogovorjenih medsebojnih pravic in obveznosti.

V dohodku, ki ga dosejajo temeljne organizacije združenega dela v materialni proizvodnji, so izraženi rezultati celotnega družbenega dela, zato se z delitvijo tako doseženega dohodka zagotavlja tudi materialna osnova za delo delovnih ljudi v drugih gospodarskih in družbenih dejavnostih.

24. člen

Zaradi uresničevanja interesov in ciljev iz 22. člena statuta, imajo vsi nosilci družbenega planiranja v občini pravico in dolžnost planirati svoj razvoj.

Zaradi uresničevanja politike ekonomskega in družbenega razvoja, omogočanja stalnega soočanja izbranih ciljev z dejanskimi možnostmi in pogoji, zagotavljanja usklajevanja celotne družbene reprodukcije in usklajevanja razvoja med posameznimi nosilci družbenega planiranja, planirajo vsi nosilci družbenega planiranja svoj razvoj po načelih sočasnega in kontinuiranega planiranja.

25. člen

Vsebina družbenega planiranja v občini so skupni interesi in cilji gospodarskega in družbenega razvoja, ki izhajajo iz ocenjenih možnosti in pogojev in so izraženi v družbenih dogovorih in samoupravnih sporazumih med delavci organiziranimi v združenem delu ter delovnimi ljudmi in občani v samoupravnih interesnih skupnostih, krajevnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

26. člen

Družbeni plan občine, plani samoupravnih interesnih skupnosti in plani drugih samoupravnih organizacij, ki s svobodno menjavo dela pridobivajo dohodek iz združenega dela materialne proizvodnje, morajo biti v skladu z dohodkom, ki ga planirajo temeljne organizacije združenega dela materialne proizvodnje.

27. člen

Srednjeročni družbeni plan je temeljni plan ekonomskega in družbenega razvoja občine. Srednjeročni družbeni plan občine se praviloma sprejema za obdobje petih let.

Občina ima lahko tudi dolgoročni družbeni plan. Dolgoročni družbeni plan se praviloma sprejema za obdobje, daljše od petih let. Z njim se določi splošno orientacijo za razvoj gospodarstva in družbe, dolgoročne cilje in smeri razvoja, spremembe v strukturi gospodarstva in družbenih dejavnosti in razvoj samoupravnih socialističnih produkcijskih odnosov.

Odločitev o izdelavi dolgoročnega družbenega plana sprejme občinska skupščina.

28. člen

V skladu z načelom sočasnega in kontinuiranega planiranja morajo vsi nosilci družbenega planiranja v občini v obdobju, v katerem se uresničuje srednjeročni plan, nenehno, najmanj pa enkrat na leto, analizirati, kako se ta uresničuje, da bi v skladu s cilji in nalogami srednjeročnega plana določili konkretne naloge za prihodnje plansko leto ter sprejeli ustrezne smernice in ukrepe, s katerimi je treba nastopati v prihodnjem letnem obdobju.

29. člen

Plan samoupravne organizacije oziroma samoupravne skupnosti se sprejme na podlagi enega ali več poprej sklenjenih samoupravnih sporazumov o temeljnih plana samoupravne organizacije oz. skupnosti, plan občine pa na podlagi enega ali več poprej sklenjenih dogovorov o temeljnih plana občine.

S samoupravnimi sporazumi in dogovori o temeljnih plana se določijo glavni interesi in cilji, zaradi katerih se sklepajo.

Samoupravni sporazumi oz. dogovori o temeljnih plana so obvezni za tiste, ki so jih sklenili.

30. člen

Organi upravljanja organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter organi občine morajo pravočasno organizirati in usmeriti pripravljanje samoupravnih sporazumov in dogovorov o temeljnih plana ter dajati nosilcem družbenega planiranja ustrezne predloge za orientacijo in usklajevanje, ki temeljijo na znanstvenem in strokovnem raziskovanju pogojev in možnosti za razvoj.

Strokovne službe in upravni organi občine so odgovorni za pravilnost in strokovno utemeljenost podatkov in realnost ocen in predlogov.

31. člen

Temeljna organizacija združenega dela v skladu z zakonom samostojno pripravlja in sprejema svoj plan ter pripravlja elemente za samoupravne sporazume o temeljnih plana delovne organizacije, sestavljene organizacije, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti oz. druge samoupravne organizacije in skupnosti.

Temeljna organizacija združenega dela pripravlja tudi elemente za dogovore o osnovah planov občine.

O pripravljanju plana samoupravne organizacije in skupnosti sklepa delavski svet organizacije združenega dela oz. njemu ustrezen organ, ki tudi določi smernice za izdelavo plana, elemente za pripravo samoupravnih sporazumov o temeljnih plana in organ, ki je odgovoren za pripravljanje plana. Delavci temeljne organizacije združenega dela določijo smernice za plan temeljne organizacije združenega dela in elemente za sklepanje samoupravnih sporazumov in dogovorov za temelje planov z osebnim izjavljanjem.

32. člen

Samoupravne sporazume o temeljnih planov delovne organizacije, sestavljene organizacije, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti sklepajo za temeljno organizacijo združenega dela njen delavski svet, za druge samoupravne organizacije in skupnosti pa njihovi pooblaščenici organi upravljanja.

33. člen

Temeljne in druge organizacije združenega dela s področij izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva, socialnega varstva, informacijske dejavnosti in drugih družbenih dejavnosti ter temeljne organizacije združenega dela, ki opravljajo gospodarske dejavnosti, za katere je v zakonu ali odloku občinske skupščine določeno, da opravljajo dejavnosti posebnega družbenega pomena, sklepajo samoupravne sporazume in sprejemajo plan pod pogoji in na način, s katerim se zagotavlja uresničevanje posebnega družbenega interesa.

34. člen

Samoupravne sporazume o temeljnih plana samoupravne interesne skupnosti sklepajo samoupravne organizacije in skupnosti, ki so ustanovile samoupravno interesno skupnost in vse organizacije združenega dela ter delovne skupnosti, ki združujejo delo in sredstva, da bi prek samoupravne interesne skupnosti uresničevale skupne potrebe in interese tako, kot je določeno v statutu te skupnosti.

35. člen

Pri sklepanju samoupravnih sporazumov o osnovah plana samoupravne interesne skupnosti sodelujejo tudi pristojni organi občine, če je samoupravna interesna skupnost ustanovljena za opravljanje dejavnosti oz. zadev, za katere je z zakonom ali na zakonu temelječem odloku občinske skupščine določeno, da so posebnega družbenega pomena.

36. člen

Samoupravne sporazume o temeljnih plana krajevnih skupnosti sklepajo temeljne organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti, ki imajo pravico in dolžnost, da v njej uresničujejo določene interese svojih delavcev oz. svojih članov samoupravne interesne skupnosti, katerih člani uresničujejo svoj interes na območju krajevne skupnosti ter delovni ljudje in občani na način, ki ga določa statut krajevne skupnosti.

37. člen

Družbeni plan občine sprejme občinska skupščina na podlagi poprej sklenjenih sporazumov in dogovorov o temeljnih plana.

Občinska skupščina sprejme na predlog izvršnega sveta odlok o pripravi družbenega plana občine.

Za pripravo družbenega plana občine skrbi izvršni svet, ki je odgovoren za pravočasno določitev delovnega programa, pripravo družbenega plana in izvršitev vseh dejanj, ki so nujna za pripravo in pravočasno predložitev osnutka oz. predloga družbenega plana.

38. člen

Dogovarjanje o osnovah družbenega plana občine izvajajo organi samoupravnih organizacij oz. skupnosti in organi občine. O poteku dogovarjanja o osnovah družbenega plana in o drugih vprašanjih v zvezi s pripravo družbenega plana obvešča izvršni svet občinsko skupščino.

39. člen

Dogovore o osnovah družbenega plana občine sklepajo v skladu z zakonom in tem statutom, po predhodni javni razpravi med delavci v združenem delu ter delovnimi ljudmi in občani v krajevnih skupnostih, izvršni svet občinske skupščine v imenu občine Domžale ter pristojni organi organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti.

40. člen

Z družbenim planom občine se usklajujejo materialni in drugi odnosi pri uresničevanju ekonomskih, socialnih, kulturnih, stanovanjskih in drugih potreb delavcev in vseh delovnih ljudi, o katerih odločajo v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih ter v samoupravnih interesnih skupnostih v občini ter se usmerjata in usklajujeta gospodarski in družbeni razvoj občine.

Družbeni plan občine Domžale vsebuje zlasti:

- temelje razvojne politike občine;
- možnosti in ukrepe za zagotavljanje pogojev ekonomskega razvoja ter temeljne usmeritve razvoja posameznih gospodarskih dejavnosti;
- temeljna razmerja delitve dohodka na splošno, skupno in osebno porabo;
- možnosti in ukrepe za zagotavljanje pogojev gospodarskega in socialnega razvoja kot celote, za zaposlovanje ter za nenehno izboljševanje delovnih in življenjskih pogojev delovnih ljudi in občanov;
- možnosti in ukrepe za razvoj komunalnih dejavnosti, stanovanjske izgradnje, prostorskega urejanja ter gospodarskega izkoriščanja zemljišč in dobrin v splošni rabi;
- možnosti in ukrepe za razvoj izobraževanja, otroškega varstva, zdravstva in drugih oblik socialne zaščite delovnih ljudi in občanov;
- možnosti in ukrepe za varstvo dobrin splošnega pomena in vrednot človekovega okolja;
- možnosti in ukrepe za razvijanje obrambne sposobnosti, varnosti in družbene samozaščite v občini;
- možnosti in ukrepe za razvijanje drugih dejavnosti, pomembnih za življenje in delo delovnih ljudi in občanov.

Družbeni plan občine vsebuje tudi obveznosti, ki jih je občina prevzela z dogovori o osnovah srednjeročnih planov SR Slovenije ter z dogovori sklenjenimi v okviru medobčinskega in regijskega sodelovanja.

Družbeni plan občine vsebuje tudi obveznosti, ki za občino ter za organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti v občini izvirajo iz zakonov, drugih predpisov in splošnih aktov, ki jih je v mejah svojih, v ustavi določenih pravic in dolžnosti, sprejela občinska skupščina.

41. člen

Osnutek družbenega plana občine pripravi izvršni svet in ga predloži v obravnavo občinski skupščini.

Ob predložitvi družbenega plana občine mora izvršni svet obvestiti občinsko skupščino o vprašanjih, ki so bistvenega pomena za določitev skupnih interesov in ciljev, ki jih je treba uresničiti v planskem obdobju, pa o njih do predložitve osnutka ni bilo mogoče doseči dogovora s posameznimi organizacijami in skupnostmi.

42. člen

Na podlagi dogovorov o osnovah družbenega plana občine in na podlagi usklajenih stališč iz javne obravnave osnutka družbenega plana občine med delavci v združenem delu ter delovnimi ljudmi in občani v krajevnih skupnostih, določi izvršni svet predlog družbenega plana občine, ki ga predloži občinski skupščini v sprejem.

Če do roka, določenega za predložitev predloga družbenega plana občine, ni bil dosežen dogovor o vprašanjih iz 41. člena tega statuta, predlaga izvršni svet občinski skupščini, naj sprejme ukrepe, za katere je pooblaščen z ustavo in zakonom.

43. člen

Ivršni svet je dolžan spremljati uresničevanje sprejetega družbenega plana in skupščini v roku, ki ga sama določi, najmanj pa enkrat letno, predložiti poročilo o uresničevanju srednjeročnega plana v preteklem obdobju skupaj s svojo oceno možnosti za razvoj v naslednjem letu ter s predlogi ukrepov za uresničevanje plana v tekočem letu.

Na podlagi analize o uresničevanju družbenega plana občine ter ocenjenih možnosti za njegovo uresničevanje, predlaga izvršni svet občinski skupščini smernice za uresničevanje družbenega plana v posameznem letu.

Če izvršni svet ugotovi, da družbenega plana ne bo mogoče uresničiti, predlaga občinski skupščini spremembo in dopolnitev družbenega plana.

Družbeni plan občine se spremeni in dopolni po postopku, ki je določen za sprejemanje družbenega plana občine z zakonom in tem statutom.

44. člen

Zainteresirane organizacije združenega dela, finančne organizacije in druge organizacije in skupnosti lahko skupaj z organi občine ustanovijo skupna koordinacijska telesa za usklajevanje svoje aktivnosti pri izpolnjevanju obveznosti in nalog določenih v planih.

3. Sredstva za skupne in splošne družbene potrebe v občini

45. člen

Delavci v združenem delu ter delovni ljudje in občani, ki na področjih družbenih dejavnosti po načelih vzajemnosti in solidarnosti uresničujejo svoje osebne in skupne potrebe in interese ter delavci organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost na teh področjih, organizirani v samoupravnih interesnih skupnostih, uresničujejo svobodno menjavo dela, združujejo delo in sredstva ter s samoupravnim sporazumevanjem in z drugimi oblikami družbenega samoupravljanja na podlagi ustave in zakona v skladu z materialnimi možnostmi, odločajo o vsebini, obsegu in načinu opravljanja teh dejavnosti ter o obsegu in načinu združevanja sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov.

Sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb razporejajo delavci iz dohodka temeljne organizacije združenega dela, v kateri delajo in iz svojih osebnih dohodkov, drugi delovni ljudje pa iz svojega dohodka in drugih prihodkov.

46. člen

Za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb razporejajo delavci del dohodka temeljne organizacije združenega dela. Za zadovoljevanje teh potreb pa delavci iz svojih osebnih dohodkov, občani pa iz svojih osebnih dohodkov, drugih prihodkov ter od premoženja plačujejo davke, takse in druge davščine, ki se zbirajo v proračunu občine.

47. člen

Zaradi izenačevanja pogojev gospodarjenja in skladnega razvoja občine, usklajujejo delovni ljudje v občini, samoupravnih interesnih skupnostih in krajevnih skupnostih obveznosti temeljnih organizacij združenega dela ter delovnih ljudi in občanov z obveznostmi temeljnih organizacij združenega dela ter delovnih ljudi in občanov v regiji ter s sosednjimi občinami izven ljubljanske regije in širših družbenopolitičnih skupnostih.

Delovni ljudje in občani v občini sestavljajo splošno bilanco sredstev, iz katere so razvidne obveznosti do vseh oblik splošne in skupne porabe ter to bilanco usklajujejo z bilanco sredstev v regiji ter sosednjimi občinami izven ljubljanske regije in širših družbenopolitičnih skupnostih.

48. člen

V okviru z zakonom določenega sistema, virov in vrst davkov, taks in drugih davščin, delovni ljudje in občani v občini samostojno določajo višino davkov, taks in drugih davščin ter z njimi samostojno razpolagajo.

Delavci, delovni ljudje in občani v občini usklajujejo višino davkov, taks in drugih davščin z delavci, delovnimi ljudmi in občani drugih občin.

49. člen

Delovnim ljudem in občanom v krajevni skupnosti se v proračunu občini zagotavljajo sredstva za zadovoljevanje določenih splošnih družbenih potreb.

Z dogovorom se določi za katere splošne družbene potrebe in po kakšnih kriterijih se delovnim ljudem in občanom v krajevni skupnosti zagotavljajo sredstva v proračunu občine.

50. člen

Občinska skupščina lahko za zadovoljevanje splošnih potreb v občini razpiše javno posojilo. Javno posojilo se razpiše z odlokom, ki določi namen posojila, njegovo višino in druge posojilne pogoje.

Vpisniki javnega posojila so lahko organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, druge samoupravne organizacije in skupnosti ter delovni ljudje in občani.

51. člen

Občinska skupščina s proračunom občine vsako leto posebej določi obseg, višino in namen sredstev za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb v občini.

Razpored sredstev za posamezne namene mora biti usklajen s predvidenimi potrebami in predvideno višino sredstev za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb.

Predlog proračuna pripravi izvršni svet. Izvršni svet je odgovoren tudi za izvrševanje proračuna občine.

52. člen

Da bi delavci, delovni ljudje in občani lahko odločali o obveznostih za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb, se predlogi za določanje teh obveznosti praviloma istočasno in enkrat na leto dajejo v javno razpravo in sprejem delavcem v temeljnih organizacijah in občanom v krajevnih skupnostih, da se o njih izrečejo. Za odločitev mora biti delavcem v temeljni organizaciji in občanom v krajevnih skupnostih praviloma na voljo najmanj 30 dni.

53. člen

Organi in organizacije, ki so jim sredstva za delo zagotovljena iz občinskega proračuna, so dolžni občini predložiti svoj program dela in potrebne utemeljitve o vrsti, obsegu in vsebini nalog, o pogojih dela in drugih okoliščinah, ki so pomembne za določanje višine sredstev.

Organi in organizacije iz prejšnjega odstavka tega člena so občinski skupščini dolžni tudi poročati o načinu porabe v proračunu zagotovljenih sredstev.

4. Gospodarske in družbene dejavnosti

54. člen

Občina spremlja, usmerja in usklajuje razvoj gospodarskih dejavnosti, spremlja in analizira poslovanje organizacij združenega dela, jih spodbuja in podpira pri ukrepih za povečanje proizvodnje in produktivnosti dela, pri uvajanju sodobne tehnologije in boljše organizacije dela ter ekonomičnosti poslovanja.

Delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela so dolžni na podlagi sprejetih sporazumov in dogovorov o temeljnih planov skrbeti za hitrejši razvoj gospodarskih in družbenih dejavnosti v občini, tudi z združevanjem dela in sredstev.

55. člen

Občina spodbuja vse oblike združevanja dela in sredstev družbene reprodukcije organizacij združenega dela, sodelovanja pri urejanju medsebojnih razmerij ter usklajevanja proizvodnje in drugih dejavnosti v samoupravno dogovorjeni družbeni delitvi dela,

vzpostavljanja razmerij med organizacijami združenega dela materialne proizvodnje in organizacijami združenega dela, ki opravljajo družbene dejavnosti, spodbuja samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje ter ustanavljanje samoupravnih interesnih skupnosti, v katerih si delavci v združenem delu ter delovni ljudje in občani v procesu celotnega družbenega dela združujejo sredstva, uresničujejo socialno varnost in druge skupne interese in cilje.

56. člen

Delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela v občini, ki se ukvarjajo s prometom blaga in storitvami na debelo oz. z izvoznimi in uvoznimi posli ali drugimi zunanjetrgovinskimi posli ter proizvajalne in druge organizacije združenega dela, s katerimi te trajno poslujejo, uredijo medsebojne odnose v tem sodelovanju s samoupravnim sporazumom v skladu z zakonom.

Delovni ljudje in občani sodelujejo z organizacijami združenega dela, ki se ukvarjajo s prometom blaga in storitev na drobno kot potrošniki, organizirani v krajevnih skupnostih ter drugih samoupravnih skupnostih in organizacijah potrošnikov.

57. člen

Delovni ljudje in občani spodbujajo razvoj storitvenih dejavnosti, sodelujejo pri oblikovanju politike in načrtovanju razvoja malega gospodarstva in tistih storitvenih dejavnosti v občini, ki zagotavljajo pogoje za normalno življenje in delo.

58. člen

Delavci, delovni ljudje in občani določajo, usklajujejo in uresničujejo svoje skupne interese ter zadovoljujejo skupne in osebne potrebe pri preskrbi z osnovnimi prehrabeniimi dobrinami in drugimi za življenje in delo potrebnimi dobrinami in storitvami, tako da:

- neposredno in po svojih samoupravnih organizacijah in skupnostih s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori ali na drug v skladu z zakonom določen način uveljavljajo poseben družbeni interes in določajo način njegovega uresničevanja;
- kot uporabniki dobrin in storitev neposredno in po svojih samoupravnih organizacijah in skupnostih lahko skupaj z delavci v organizacijah združenega dela, ki proizvajajo, predelujejo in prodajajo dobrine oz. opravljajo storitve, ustanovijo samoupravno interesno skupnost, v kateri uresničujejo s samoupravnim sporazumom določene skupne interese;
- z družbenimi plani zagotavljajo pogoje za organizirano in kontinuirano preskrbo z dobrinami in storitvami;
- se kot uporabniki določenih dobrin in storitev organizirajo v skupnosti potrošnikov, v katerih določajo in usklajujejo svoje zahteve in potrebe po dobrinah in storitvah ter dajejo predloge in predlagajo ukrepe za izboljšanje preskrbe.

Občinska skupščina lahko v skladu z zakonom določi z odlokom, da so določene dejavnosti ali zadeve organizacij združenega dela, ki proizvajajo, predelujejo ali prodajajo osnovne prehrabene dobrine in druge za življenje in delo neobhodno potrebne dobrine oz. opravljajo za življenje in delo neobhodno potrebne storitve, posebnega družbenega pomena in določi način uresničevanja splošnega družbenega interesa pri opravljanju teh dejavnosti.

59. člen

Delavci, delovni ljudje in občani neposredno in po svojih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter občinski skupščini in njenih organih zagotavljajo pogoje za opravljanje tistih gospodarskih in družbenih dejavnosti, ki so nujno potrebne za njihovo življenje in delo.

Občinska skupščina določi z odlokom, ki temelji na zakonu, katere dejavnosti organizacij združenega dela, ki opravljajo gospodarske in druge družbene dejavnosti so posebnega družbenega pomena in uredi način uresničevanja posebnega družbenega interesa ter v skladu z njim način uresničevanja samoupravnih pravic delavcev.

5. Samoupravne interesne skupnosti na področju družbenih dejavnosti

60. člen

Delavci in drugi delovni ljudje, ki na področjih vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva po načelih vzajemnosti in solidarnosti uresničujejo svoje osebne in skupne potrebe in interese ter delavci organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnosti na teh področjih, ustanovljajo samoupravne interesne skupnosti, v katerih uresničujejo svobodno menjavo dela, združujejo delo in sredstva ter enakopravno in skupno odločajo o opravljanju teh dejavnosti v skladu s skupnimi interesi, določajo politiko razvoja in pospeševanja teh dejavnosti in uresničujejo druge skupne interese.

Delavci in drugi delovni ljudje kot neposredni koristniki storitev družbenih dejavnosti in delavci organizacij združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti s samoupravnim sporazumom določijo, katere skupne potrebe in interese uresničujejo v občinski in katere v širših samoupravnih interesnih skupnostih oz. zvezah in skupnostih teh skupnosti.

Medsebojna razmerja v samoupravnih interesnih skupnostih se urejajo tako, da se delavcem in drugim delovnim ljudem, ki v njih združujejo sredstva, zagotavlja pravica odločati o teh sredstvih, delavcem organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnosti na področju, na katerem je bila interesna skupnost ustanovljena pa pravica, da v svobodni menjavi dela uresničujejo enak družbeno-ekonomski položaj kot delavci v drugih organizacijah združenega dela.

Na teh temeljih se ustanovi samoupravna interesna skupnost tudi na področju telesne kulture.

61. člen

Delovni ljudje in občani v občini skrbijo za uresničevanje enotnega vzgojnoizobraževalnega sistema in v ta namen oblikujejo skupno politiko na področju vzgoje in izobraževanja in skrbijo za stalno rast izobrazbene ravni delavcev in delovnih ljudi ter za izobraževanje in izpopolnjevanje učiteljev in drugih strokovnih delavcev za vzgojo in izobraževanje ter učencev in dijakov ter uresničujejo druge skupne interese na področju vzgoje in izobraževanja.

Občina lahko ustanavlja organizacije združenega dela posebnega družbenega pomena.

62. člen

Delovni ljudje in občani v občini uresničujejo pravico do zdravstvenega varstva, združujejo delo in sredstva za zagotavljanje zdravstvenega varstva, z delovnimi ljudmi in občani občin v regiji ter na ravni republike določajo in usklajujejo vrste in obseg pravic iz zdravstvenega zavarovanja, politiko razvoja in pospeševanja zdravstvene dejavnosti ter teritorialne razporejenosti zdravstvenih organizacij, opravljajo druge zadeve ter uresničujejo druge skupne interese na področju zdravstvenega varstva.

Delovni ljudje in občani posvečajo posebno skrb preventivnemu zdravstvenemu varstvu, odstranjevanju obolenj in invalidnosti ter zagotavljanju primernih higienskih razmer za življenje in delo.

Občina zagotavlja plačilo za storitve zdravstvenega varstva občanom, ki po veljavnih predpisih niso zdravstveno zavarovani in sami niso sposobni kriti teh stroškov.

63. člen

Delovni ljudje in občani v občini skrbijo za organizirano in samoupravno zagotavljanje vsestranskih možnosti za kulturno življenje za oblikovanje politike razvoja kulturnih dejavnosti, za razvijanje in zadovoljevanje kulturnih potreb ter za pospeševanje vseh oblik kulturnih dejavnosti (ustvarjanje, posredovanje in varstvo kulturnih vrednot, vojaška pokopališča in grobov borcev) ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo ostale skupne interese na področju kulture.

64. člen

Delovni ljudje in občani v občini skrbijo za razvoj socialnega skrbstva, za organiziranje raznih oblik družbene pomoči delovnim ljudem in občanom, ki so te skrbi potrebni, za odpravljanje vzrokov za nastanek socialnih problemov, sprejemajo program

razvoja socialnih zavodov in jih ustanovljajo ter skrbijo za njihov razvoj in delovanje, opravljajo druge zadeve ter uresničujejo ostale skupne interese na področju socialnega skrbstva.

65. člen

Za uresničevanje ciljev družbenega varstva otrok delovni ljudje in občani v občini po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo ugodne pogoje za ustanovitev in življenje družine, za uresničevanje materinstva, telesni in duševni razvoj, za vzgojo in socialno varnost vseh otrok ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo ostale skupne interese na področju družbenega varstva otrok.

66. člen

Delovni ljudje in občani v občini skrbijo za razvoj telesno-kulturne dejavnosti ter za zdrav telesni razvoj delovnega človeka in občana, oblikujejo politiko razvoja telesne kulture in rekreacije, pospešujejo telesnokulturne dejavnosti v vzgojno varstvenih zavodih, šolah in drugih organizacijah združenega dela, ustanavljanje množičnih telesnokulturnih organizacij in vključevanje delovnih ljudi in občanov v njihovo dejavnost, združujejo sredstva za delo teh organizacij, za gradnjo in vzdrževanje telesnokulturnih objektov ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo ostale skupne interese na področju telesne kulture.

67. člen

Kadar so določene dejavnosti oz. zadeve samoupravne interesne skupnosti posebnega družbenega pomena, se lahko z zakonom oziroma z odlokom občinske skupščine, ki temelji na zakonu, določi obvezno ustanovitev take skupnosti oz. ustanovi ta skupnost, določijo načela za njeno organizacijo in medsebojna razmerja v njej ter predpiše obveznosti plačevanja prispevkov tej skupnosti in določi obveznost sodelovanja oz. združevanja samoupravnih interesnih skupnosti za skupno izvajanje nekaterih in skupnih nalog.

Dejavnosti oz. zadeve, za katere zakon oz. odlok občinske skupščine, ki temelji na zakonu, določa, da so posebnega družbenega pomena, mora samoupravna interesna skupnost opravljati tako, kakor določa zakon oz. odlok.

Zakon oz. odlok lahko določi, da se posamezne odločitve o zadevah, ki so posebnega družbenega pomena, sprejemajo v soglasju z občinsko skupščino.

68. člen

Organizacije, delo, pravice, obveznosti in odgovornosti samoupravnih interesnih skupnosti urejajo ustava, zakoni, ta statut, samoupravni sporazumi o ustanovitvi skupnosti in njihovi statuti.

69. člen

Za kar najbolj neposredno uresničevanje samoupravnih pravic in interesov imajo delavci in drugi delovni ljudje ter njihove organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti, ki so člani samoupravne interesne skupnosti, pravico, da se v interesu skupnosti pod pogoji, ki jih določa samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti ali njen statut, organizirajo v temeljno skupnost ali enoto za določeno območje ali za uresničevanje določenih skupnih interesov in da v tej temeljni skupnosti, oz. enoti uresničujejo določene svoje samoupravne pravice in interese.

Kadar se samoupravno interesno skupnost ustanavlja za območje, ki je širše od občine, se lahko za območja občin ustanovi skupnosti kot deli te samoupravne interesne skupnosti.

70. člen

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti so organizirane po načelih delegatskega sistema.

Z dogovorom v okviru občinske konference SZDL se določi, ali volijo delovni ljudje in občani v samoupravnih organizacijah in skupnostih eno ali več splošnih delegacij za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti in katere so te skupnosti, ali pa volijo posebne delegacije za skupščine vsake samoupravne interesne skupnosti.

V dogovoru navedenem v prejšnjem odstavku se tudi uskladi število delegatskih mest, oblikovanje konferenc delegacij in skupnih delegacij za zbere uporabnikov skupščin samoupravnih interesnih skupnosti.

71. člen

Skupščina samoupravne interesne skupnosti odloča na sejah svojih zborov, to je na zboru uporabnikov in na zboru izvajalcev.

O vprašanjih, ki so bistvenega pomena za skupnost in so kot taka določena v njenih splošnih aktih, odločata zbor enakopravno; odločitev velja, če je sprejeta v obeh zborih v enakem besedilu.

72. člen

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti za področje vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva, odločajo enakopravno s pristojnimi zbori občinske skupščine ob vprašanjih s teh področij, ki so v pristojnosti te skupščine.

Če je z ustavnim zakonom tako določeno, lahko tudi skupščine drugih samoupravnih interesnih skupnosti odločajo enakopravno s pristojnimi zbori občinske skupščine o temeljnih vprašanjih s svojega področja.

73. člen

Samoupravne interesne skupnosti sodelujejo s skupščino občine Domžale zlasti pri programiranju razvoja družbenih dejavnosti v občini Domžale, pri usklajevanju tega programa s predvidenim gospodarskim in družbenim razvojem občine, pri reševanju prostorske problematike na svojem področju, pri sklepanju družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov ter v drugih zadevah skupnega interesa.

Organi skupnosti dajejo skupščini občine Domžale in njenim organom na njihovo zahtevo ali po lastni pobudi poročilo in podatke in jih obveščajo o stanju na svojem področju.

74. člen

Pravico pobude za obravnavanje posameznih vprašanj iz delovnega področja samoupravne interesne skupnosti imajo poleg članov skupnosti tudi družbenopolitične organizacije v občini, družbene in strokovne organizacije ter občinska skupščina in njeni organi.

Skupnost je dolžna začeti razpravo o posameznem vprašanju, če je to predlagal pristojni organ občinske konference SZDL ali občinskega sindikalnega sveta, občinska skupščina ali izvršni svet.

Organi skupnosti so dolžni obravnavati stališča, mnenja in priporočila družbenopolitičnih organizacij, občinske skupščine in izvršnega sveta ter jih obveščati o svojih stališčih in ukrepih.

75. člen

Samoupravna interesna skupnost predloži osnutek programa, finančnega načrta in zaključnega računa, osnutek samoupravnega sporazuma, osnutek splošnega akta, ki ga skupščina skupnosti sprejema v soglasju z občinsko skupščino, in osnutke drugih pomembnih splošnih aktov v obravnavo tudi občinskim organom družbenopolitičnih organizacij in pristojnemu organu skupščine občine Domžale.

Zaradi usklajevanja rokov za javno obravnavo posameznih aktov samoupravnih interesnih skupnosti, zaradi organiziranja skupnih razprav in zaradi drugih vprašanj s tem v zvezi sodelujejo organi skupnosti med seboj in s pristojnimi organi občinske skupščine oz. rešujejo ta vprašanja skupaj z njimi v okviru občinske konference SZDL ali občinskega sindikalnega sveta.

76. člen

Skupščina občine Domžale:

- potrdi samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti in statut skupnosti;
- daje soglasje k imenovanju tajnika skupnosti.

77. člen

Pristojni zbori skupščine občine samostojno sprejemajo odločitve, s katerimi se začasno uredijo vprašanja, od katerih je bistveno odvisno delo samoupravne interesne skupnosti, če skupnost o takih vprašanjih ne odloči, ter samostojno sprejemajo z zakonom določene začasne ukrepe proti skupnosti v primerih in pod pogoji, ki veljajo za sprejemanje takih ukrepov proti organizacijam združenega dela.

78. člen

Zakonitost dela samoupravne interesne skupnosti, njenih organov in strokovne službe nadzoruje pristojni občinski upravni organ.

79. člen

Samoupravne interesne skupnosti sodelujejo med seboj, usklajujejo svoje delo in uresničujejo skupne cilje. V ta namen lahko ustanavljajo skupne organe.

Za usklajevanje dela na področju družbenih dejavnosti skrbi poseben organ. Sestavljajo ga predsedniki izvršnih odborov občinskih samoupravnih interesnih skupnosti, vodi pa ga pooblaščen član izvršnega sveta. Kadar je potrebno, sodelujejo pri njegovem delu tudi predstavniki občinskih delegatskih konferenc tistih skupnosti, ki niso organizirane v občini (zaposlovanje, invalidsko pokojninsko zavarovanje).

Organ iz prejšnjega odstavka tega člena usklajuje delo samoupravnih interesnih skupnosti in izvršnega sveta pri izvajanju sprejete politike in razvojnih usmeritev v občini, koordinira delo skupnosti – zlasti s ciljem, da se celovito soočajo interesi izvajalcev družbenih dejavnosti in njihovih uporabnikov, uskladijo posamezne akcije, ki zadevajo več ali vse skupnosti ter usmerja delo strokovnih služb.

80. člen

Strokovne službe samoupravnih interesnih skupnosti se organizirajo tako, da je zagotovljeno kvalitetno in čim bolj racionalno opravljanje strokovnih, računovodskih in administrativno-tehničnih del, potrebnih za izvrševanje nalog organov skupnosti.

Strokovne službe se ustanovijo kot ena ali več samoupravnih delovnih skupnosti v skladu s samoupravnim sporazumom med ustreznimi skupnostmi.

Strokovne službe sodelujejo med seboj ter pri izvrševanju skupnih nalog tudi s strokovnimi službami občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij.

Na strokovne službe se ne morejo prenašati pravice, pooblastila in odgovornosti skupnosti oz. njenih organov.

Posamezna strokovna opravila lahko samoupravna interesna skupnost poveri tudi drugim ustreznim organizacijam oz. organom.

81. člen

Svoje obveznosti glede sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti, ki se v okviru samoupravnih interesnih skupnosti zagotavljajo v svobodni menjavi dela z delavci organizacij združenega dela na področju družbenih dejavnosti, določajo delavci in delovni ljudje na podlagi ovrednotenih programov s samoupravnimi sporazumi o temeljnih planov samoupravnih interesnih skupnosti in drugimi samoupravnimi sporazumi v okviru teh skupnosti.

Delavci v temeljnih organizacijah in drugih organizacijah združenega dela ter v delovnih skupnostih in delovni ljudje, ki z osebnim delom s sredstvi v lastni občini opravljajo gospodarsko in drugo dejavnost, plačujejo za zadovoljevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti prispevek v skladu s posebnimi predpisi. Višino prispevka določajo delavci in delovni ljudje v samoupravnih sporazumih iz prvega odstavka tega člena. Če samoupravni sporazumi niso sklenjeni ali pa jih sklene le del udeležencev in sredstva za izvedbo sprejetega programa družbenih dejavnosti niso zagotovljena, lahko zbor združenega dela skupščine občine v soodločanju s skupščino ustrezne samoupravne interesne skupnosti določi stopnjo prispevka na vse delavce in delovne ljudi, ki so zavezani plačevati prispevek, ali pa le za tiste delavce oz. delovne ljudi, ki samoupravnega sporazuma niso sklenili.

Obveznosti iz prejšnjih odstavkov se določajo v skladu z gibanjem družbenega proizvoda vsega gospodarstva in produktivnosti vsega družbenega dela v mejah, določenih v družbenem planu občine Domžale.

82. člen

Za uresničevanje posebej dogovorjenih nalog oz. za razširitev materialne podlage družbenih dejavnosti po posebnih programih lahko delavci še posebej združujejo sredstva iz dohodka temeljne organizacije združenega dela oz. iz osebnih dohodkov in skladov skupne porabe, delovni ljudje pa iz osebnih dohodkov in drugih svojih sredstev.

83. člen

V skladu s sprejetimi programi razvoja družbenih dejavnosti skrbijo samoupravne interesne skupnosti za gradnjo, opremo in večja popravila objektov na tem področju. Razen rednih sredstev, ki jih dajejo v ta namen, zbirajo skupnosti sredstva tudi na podlagi samoupravnih sporazumov in pogodb s temeljnimi in drugimi organizacijami združenega dela in delovnimi skupnostmi ter sredstva iz samopriskpeva delovnih ljudi in občanov.

Pripravljanje, financiranje in izvajanje investicijskih programov skupnosti usklajujejo in po dogovoru tudi povezujejo z ustreznimi programi drugih samoupravnih interesnih skupnosti in skupščine občine Domžale.

84. člen

Na področju komunale, energetike, vodnega gospodarstva, prometa, zvez in drugih dejavnosti materialne proizvodnje, katerih trajno opravljanje je nujno za zadovoljevanje potreb določenih uporabnikov in nujen pogoj za njihovo delo, oz. v katerih delovanje tržnih zakonitosti ne more biti edini razlog za usklajevanje dela in vrednotenje rezultatov dela, se lahko organizacije združenega dela ter uporabniki njihovih proizvodov in storitev združujejo v samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje.

85. člen

Da bi skupno in enakopravno odločali o planih komunalnih dejavnosti, o združevanju in uporabi sredstev za komunalne dejavnosti, o pogojih in načinu opravljanja komunalnih dejavnosti ter o uresničevanju drugih skupnih interesov na področju komunalnih dejavnosti, delovni ljudje in občani preko krajevnih skupnosti ter delavci organizacij združenega dela kot uporabniki komunalnih storitev, skupaj z delavci komunalnih organizacij združenega dela s samoupravnim sporazumom ustanovijo komunalno skupnost.

Uporabniki in izvajalci komunalnih storitev s samoupravnim sporazumom določijo, katere skupne zadeve in interese uresničujejo v komunalni skupnosti in katere v zvezah teh skupnosti

86. člen

Delovni ljudje in občani v občini Domžale samostojno rešujejo svoje stanovanjske potrebe ter z družbenimi dogovori, samoupravnimi sporazumi in pogodbami po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo in združujejo sredstva v ta namen ter urejajo medsebojna razmerja, pravice in obveznosti.

Svoje interese pri graditvi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji in pri združevanju sredstev za te namene, uresničujejo delovni ljudje in občani v občini samostojno na zborih stanovalcev, v hišnih svetih in v samoupravni stanovanjski skupnosti.

Delovni ljudje in občani s samoupravnim sporazumom določijo, katere osebe in skupne potrebe in interese pri graditvi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji uresničujejo po načelu vzajemnosti in solidarnosti v občinski samoupravni interesni skupnosti, ter katere v širši skupnosti oz. zvezi teh skupnosti.

Skupščina občine lahko na podlagi zakona in v okviru sprejete tega družbenega plana občine predpiše obveznost organizaciji združenega dela in drugih zavezancev, da iz dohodka izločijo in združujejo sredstva za graditev stanovanj in za pomoč delovnim ljudem in občanom z najnižjimi osebnimi dohodki pri graditvi, prenovi in uporabi stanovanj ali sprejme druge ukrepe v skladu z zakonom.

6. Varstvo borcev NOV

87. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini posvečajo posebno skrb udeležencem NOV in članom njihovih družin.

V skladu s predpisi občinske skupščine zagotavljajo sredstva za družbeno pomoč borcem NOV, borcem za severno mejo 1918-1919 in slovenskim dobrovoljcem iz vojn 1912-1918 in ožjim članom njihovih družin, ki nimajo zadostnih sredstev za preživljanje, zagotavljajo zdravstveno zaščito vsem tistim borcem in njihovim družinskim članom, ki tega varstva nimajo iz kakršnegakoli drugega naslova, jim dajejo družbeno pomoč za zdravljenje in rekreacijo, skrbijo za rehabilitacijo invalidov in zaposlovanje borcev ter zagotavljajo pomoč otrokom padlih borcev NOV, ki niso sposobni za delo. V skladu s predpisi občinske skupščine zagotavljajo reševanje stanovanjskih vprašanj borcev in invalidov NOV ter ožjih članov njihovih družin.

7. Urejanje prostora

88. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini v skladu z dogovorjeno politiko in programi na območju občine Domžale določajo program in politiko urbanizacije, prostorskega urejanja, smotrne izrabe mestnih zemljišč in jo uresničujejo z urbanističnimi programi, urbanističnimi načrti in zazidalnimi načrti. Posebno pozornost posvečajo razvoju stanovanjske graditve ter razvoju tistih gospodarskih in drugih družbenih dejavnosti, ki so opredeljene z družbenim planom občine. Posebno pozornost posvečajo ohranjanju kmetijskih površin ter zagotavljanju potrebnih zelenih površin in objektov za oddih in rekreacijo.

Delavci, delovni ljudje in občani upravljajo in razpolagajo s stavbnim zemljiščem v družbeni lastnini.

8. Varstvo in izboljšanje človekovega okolja

89. člen

Delavci, delovni ljudje in občani, organizacije združenega dela, občina Domžale, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti imajo pravico in dolžnost zagotavljati pogoje za ohranitev in razvoj naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja z namenom, da zagotovijo pogoje za delo, stanovanje, počitek, kulturo in rekreacijo, kakor tudi, da preprečujejo zdravju škodljive posledice, ki nastajajo v proizvodnji, porabi in prometu.

90. člen

V občini so pod posebnim družbenim varstvom območja, ki so namenjena za rekreacijo, reke, potoki in njihova obrežja, studenci, talna voda ter zrak.

91. člen

Občinska skupščina in njeni organi skrbijo za ohranitev in izboljševanje okolja delovnega človeka in občana s tem, da posvečajo posebno skrb:

- čistoči ozračja;
- gozdomom posebnega pomena;
- zaščiti obstoječih parkov, površin in zelenic in njihovemu povečanju;
- kljub povečani urbanizaciji, ohranjanju obdelovalnih površin in pašnikov;
- varovanju območij vodovodnih zajetij;
- tekočim vodam.

92. člen

Območja, v katerih so zdravstvene, vzgojnoizobraževalne, vzgojne in socialno varstvene ter znanstvene ustanove ter območja naselij občinska skupščina lahko določi kot posebno zavarovana pred hrupom in tako lahko določi z odlokom predvidene ukrepe.

93. člen

V občini se ustanovi ena ali več samoupravnih interesnih skupnosti s področja varstva okolja.

Samoupravne interesne skupnosti s področja varstva okolja se lahko ustanovijo tudi za več sosednjih občin skupaj.

94. člen

Z namenom izboljševanja človekovega okolja občinska skupščina sodeluje s sosednjimi občinami in republiški organi pri dogovarjanju o skupnih interesih in nalogah na tem področju, pospešuje ustrezne oblike družbene in samoupravne organiziranosti, skrbi za uspešno delovanje ustreznih samoupravnih interesnih skupnosti, komunalnih služb, nadzornih služb in raziskovalnih skupnosti ter vzpodbuja samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje o akcijah in naložbah za preprečevanje, zmanjševanje ali odpravljanje onesnaževanja človekovega okolja.

9. Družbenoekonomski položaj kmetov

95. člen

Kmetu in članu njegovega gospodarstva, ki se ukvarja s kmetijstvom in dela s sredstvi, na katerih ima kdo lastninsko pravico, je zajamčena pravica, da uresničuje z ustavo določen samoupravni položaj v socialističnih družbenoekonomskih odnosih, razpolaga z rezultati svojega dela, zadovoljuje svoje osebne in družbene potrebe

in s svojim prispevkom po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavlja socialno varnost.

Na podlagi osebne dela imajo kmetje v načelu enak položaj in v osnovi enake pravice kot delavci v združenem delu z družbenimi sredstvi. Ustrezne pravice in obveznosti imajo kmetje glede združevanja dela in sredstev ter v tržni menjavi in kreditnih razmerjih.

96. člen

V skladu z zakonom lahko kmetje svobodno združujejo svoje delo, zemljišča in druga delovna sredstva, ki so njihova lastnina, na podlagi pogodb med seboj, v kmetijske zadruge, v druge oblike združevanja ali pa se združujejo z delom delavcev z družbenimi sredstvi v organizacijah združenega dela, v odnosih trajnejšega medsebojnega sodelovanja s ciljem, da izboljšajo kmetijsko proizvodnjo, se organizirano vključujejo v blagovno menjavo in s tem ustvarjajo pogoje za zagotovitev lastne socialne varnosti.

S svobodnim in enakopravnim združevanjem dela in delovnih sredstev z delavci v združenem delu razširjajo kmetje materialno osnovo svojega dela in uporabljajo dosežke splošnega materialnega in družbenega razvoja, s čimer popolneje zadovoljujejo osebne in družbene potrebe.

97. člen

Kmetje, združeni v kmetijsko zadrugo in delavci kmetijskih zadrug, samostojno, skupaj in enakopravno odločajo o delu in poslovanju zadruge, urejajo medsebojna razmerja pri delu, pridobivanju dohodka in razporejanju čistega dohodka ter druga medsebojna razmerja po načelu pravic, obveznosti in odgovornosti in delovnih organizacijah.

98. člen

S samoupravnimi sporazumi in drugimi samoupravnimi akti se določijo dejavnost zadruge, odnosi med zadružniki in ustanavljanje temeljnih organizacij ter temeljnih organizacij kooperantov.

99. člen

Kmetje lahko obdržijo lastninsko pravico na sredstvih, ki jih združijo v kmetijski zadrugi ali pa si izgovorijo pravico do vrnitve vrednosti teh sredstev in druge pravice iz njihove združitve v skladu s pogodbo o tej združitvi in s statutom zadruge.

Iz dohodka, ki ga kmetijska zadruga doseže s poslovanjem, gre kmetom, ki so v zadrugi združili svoje delo in sredstva, del v sorazmerju s tem, koliko so k dohodku prispevali s svojim delom in združitvijo sredstev. Preseženi del dohodka vloži kmetijska zadruga kot družbeno lastnino v svoje sklade in ga uporablja za razširjanje in pospeševanje svoje dejavnosti.

100. člen

Zaradi smotrnega razpolaganja s kmetijskimi zemljišči, racionalnega izrabljanja zemljišč, njenega varstva in izboljšanja posestne in zemljiške strukture, se kmetijske organizacije združenega dela po svojih delavcih in kmetje združujejo v kmetijsko zemljiško skupnost.

101. člen

Kmetijska zemljiška skupnost je nosilec kmetijske zemljiške politike v občini, ki mora biti v skladu s prostorskimi plani in načrti za razvoj kmetijstva.

10. Kadrovska politika in zaposlovanje

102. člen

Delovni ljudje in občani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, v družbenopolitičnih organizacijah in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih so nosilci kadrovske politike v občini.

Delovni ljudje in občani usmerjajo kadrovske politiko v skladu z načelom demokratične, samoupravne kadrovske politike s tem, da uresničujejo naslednje družbene cilje:

– kadrovska politika je sestavni del razvoja občine;

- kadrovska politika je neodtujljiva samoupravna pravica delovnih ljudi in občanov;
- temeljni cilj kadrovske politike je razvoj človeka kot svobodne socialistične osebnosti, ki v skladu s svojimi sposobnostmi in s pridobljenim znanjem sodeluje pri ustvarjanju in porabi dobrin;
- delovna mesta se zasedajo z ustrežno usposobljenimi delavci.

103. člen

Pri uresničevanju družbenih ciljev in načel kadrovske politike delovni ljudje in občani zlasti:

- sprejemajo letne, srednjeročne in dolgoročne kadrovske programe;
- sprejemajo programe strokovnega, idejno političnega, družbeno-ekonomskega in splošnega izobraževanja kadrov;
- določajo strukturo kadrov, ki je potrebna za dolgoročni razvoj temeljnih in drugih organizacij združenega dela;
- določajo in razporejajo sredstva za izobraževanja kadrov;
- določajo merila in pogoje za izbiro kadrov na odgovorna delovna mesta;
- skrbijo, da so za zahtevne družbene in proizvodne funkcije izbrani delavci z zahtevnimi sposobnostmi, znanjem, družbenopolitičnimi in moralnoetičnimi kvalitetai;
- spremljajo uresničevanje kadrovske politike.

104. člen

Delovni ljudje in občani, organizirani v družbenopolitičnih organizacijah, posebno socialistični zvezi delovnega ljudstva in zvezi sindikatov, oblikujejo, usmerjajo in spremljajo uresničevanje kadrovske politike, predvsem pa usklajujejo stališča in kriterije za kandidiranje delovnih ljudi na odgovorna delovna mesta v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter za nosilce družbenih funkcij.

105. člen

Z družbenim dogovorom o izvajanju kadrovske politike v občini se določi vloga kadrovske politike, načine vodenja kadrovske politike, pogoje vzgoje in izobraževanja kadrov, kriterije izbire in postopek kandidiranja kadrov ter odgovornost za uresničevanje družbenega dogovora.

Družbeni dogovor na predlog socialistične zveze delovnega ljudstva in sindikatov pripravljajo, sprejemajo in dopolnjujejo samoupravni organi v organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitične organizacije in občinska skupščina.

Njegovo uresničevanje spremlja z družbenim dogovorom določena posebna komisija.

106. člen

Delovni ljudje in občani oblikujejo in izvajajo politiko zaposlovanja v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, v samoupravni interesni skupnosti za zaposlovanje ter v občinski skupščini.

Delovni ljudje in občani v občini oblikujejo politiko zaposlovanja z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi ter z družbenimi plani.

Pri oblikovanju in izvajanju politike zaposlovanja delovni ljudje in občani posebno skrb posvečajo zaposlovanju žena, mladine in oseb z zmanjšano delovno sposobnostjo.

107. člen

Delavci v združenem delu in delavci, katerih dopolnilno delo uporabljajo delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom z delovnimi sredstvi, ki so lastnina občanov, oz. delavci, katerih dopolnilno delo uporabljajo druge osebe, se združujejo v samoupravno skupnost za zaposlovanje.

Skupnost za zaposlovanje je samoupravna interesna skupnost delavcev, v kateri si delavci po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo stalno strokovno pomoč potrebno za uresničevanje pravice do dela oz. za zagotavljanje in varovanje zaposlitve ter zavarovanje za primer brezposelnosti v skladu z zakonom in skupnimi akti skupnosti.

11. Krajevna skupnost

108. člen

Delovni ljudje in občani v naselju, delu naselja ali v več povezanih naseljih imajo pravico in dolžnost, da se za uresničevanje določenih skupnih interesov in potreb ter opravljanje nalog samoupravno organizirajo v krajevno skupnost.

Za uresničevanje svojih skupnih interesov in potreb ter opravljanje nalog se delovni ljudje in občani, organizirani v krajevni skupnosti, s samoupravnim sporazumevanjem in na drug način povezujejo z organizacijami združenega dela, samoupravnimi interesnimi skupnostmi, drugimi krajevnimi skupnostmi ter drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi, ki so zainteresirane za sodelovanje in dolžne sodelovati pri zadovoljevanju teh interesov in potreb ter opravljanju nalog. V krajevni skupnosti se povezujejo delovni ljudje in občani, združeni v družbenih organizacijah in društvih, v katerih uresničujejo posamične in skupne interese.

Delovni ljudje in občani, organizirani v krajevni skupnosti sodelujejo pri opravljanju družbenih zadev in odločanju o vprašanih skupnega pomena v občini in širših družbenopolitičnih skupnostih.

109. člen

V krajevni skupnosti delovni ljudje in občani odločajo o uresničevanju svojih skupnih interesov in o opravljanju nalog ter o solidarnem zadovoljevanju skupnih potreb na naslednjih področjih: medsebojni odnosi v naselju, urejanje naselij in drugega prostora ter prebivanje, upravljanje s stanovanji, otroško varstvo in socialno skrbstvo, zdravstveno varstvo, vzgoja in izobraževanje, prosveta in kultura, javno obveščanje, telesna kultura in rekreacija, komunalne in druge dejavnosti za neposredno zadovoljevanje njihovih potreb ter potreb družin in gospodinjstev, varstvo interesov potrošnikov in uporabnikov, splošna ljudska obramba in družbena samozaščita, varstvo človekovega okolja, kulturnih in zgodovinskih spomenikov, upravljanje s stvarmi v družbeni lastnini ter druga področja skupnega življenja in dela, in sprejemajo programe in plane razvoja te skupnosti.

Delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti določijo s planom zlasti srednjeročne in dolgoročne cilje in naloge, medsebojne obveznosti in sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb na področjih iz prvega odstavka tega člena, poleg tega pa tudi naloge, ki so za njihovo območje določene v planih samoupravnih organizacij ter skupnosti in planih družbenopolitičnih skupnosti na področju prostorskega razvoja in razmestitve proizvodjalnih sil.

Plan krajevne skupnosti temelji na samoupravnem sporazumu o osnovah plana, ki jih sklénejo:

- temeljne organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti, ki imajo pravice in dolžnosti, da v njej uresničujejo določene interese svojih delavcev oz. članov;
- samoupravne interesne skupnosti, katerih člani uresničujejo svoj interes na območju krajevne skupnosti;
- delovni ljudje in občani po izvoljenih organih krajevne skupnosti ali z osebnim izjavljanjem na zboru občanov ali z referendumom na način, ki ga določa statut krajevne skupnosti.

110. člen

Na zborih delovnih ljudi in občanov, ki se, kakor določi statut krajevne skupnosti, sklicujejo za posamezna naselja, za dele naselij, za več naselij ali za celotno krajevno skupnost, delovni ljudje in občani obravnavajo, zavzemajo stališča in odločajo o vseh pomembnih splošnih vprašanih zadovoljevanja njihovih skupnih potreb in interesov bodisi samo v območju, za katere je zbor v krajevni skupnosti, občini ali tudi širši družbenopolitični skupnosti.

Vse zборе, ki obravnavajo vprašanja, ki se tičejo vse občine ali delovanja občinske skupščine, lahko skliče tudi predsednik občinske skupščine.

111. člen

Na zborih stanovalcev ali zborih delegatov stanovalcev, ki se lahko v krajevni skupnosti sklicujejo na predlog sveta krajevne skupnosti ali samoupravne interesne stanovanjske skupnosti, delovni ljudje in občani razpravljajo in odločajo kot nosilci stanovanjske pravice odnosno kot uporabniki stanovanj o vseh vprašanih, ki so v zvezi z izgradnjo in gospodarjenjem s stanovanji v družbeni lastnini, o vprašanih stanovanjskega gospodarstva, prekrbe stanovanj s komunalnimi storitvami in glede urejanja in varstva stanovanjskega okolja.

112. člen

V hišnih svetih delovni ljudje razpravljajo in dajejo predloge, kako uporabiti v skladu s sprejetimi programi sredstva za vzdrževanje stanovanjskih hiš v družbeni lastnini, skrbijo za racionalno izvajanje vzdrževalnih del, razporejajo uporabo skupnih prostorov v hiši ter odločajo o razporeditvi skupnih obratovalnih stroškov zgradbe na stanovalca oz. stanovanjsko enoto.

113. člen

V krajevnih skupnostih se tudi lahko sklicujejo zbori potrošnikov ali uporabnikov storitev. Ti obravnavajo vsa vprašanja, ki so v zvezi z interesi delovnih ljudi in občanov kot kupcev blaga in naročnikov storitev (založenost in kvaliteta blaga na trgu, ekonomičnost in funkcionalnost izdelkov, način poslovanja trgovskih uslužnostnih, komunalnih in drugih organizacij, ki delujejo v krajevni skupnosti, izgradnjo ustreznih prostorov, krepitev socialistične poslovne morale itd.).

Za zbiranje in ocenjevanje pripomb, pritožb ali reklamacij delovnih ljudi in občanov glede nepravilnosti pri preskrbi s potrošniškim blagom ali pri izvajanju storitev, zaradi sodelovanja z inšpekcijskimi organi in za obravnavanje in dajanje predlogov in pobud s področja varstva potrošnikov se lahko v krajevni skupnosti po sklepu zbora delovnih ljudi ali zbora potrošnikov oblikuje svet potrošnikov.

114. člen

Delovni ljudje in občani posameznega naselja, dela naselja ali več povezanih naselij imajo pravico in dolžnost, da ustanovijo krajevno skupnost ali se združijo z drugo krajevno skupnostjo, na podlagi razprave, sprejetih stališč in dogovora v krajevnih organizacijah SZDL.

Pobudo za ustanovitev ali združitvev krajevnih skupnosti daje pristojni konferenci krajevne organizacije SZDL:

- zbor delovnih ljudi in občanov posameznega naselja, dela naselja ali več naselij za območje, za katerega se predlaga ustanovitev ali združitvev krajevnih skupnosti;
- zbor delavcev posamezne organizacije združenega dela z območja, za katerega se predlaga ustanovitev ali združitvev krajevnih skupnosti;
- družbenopolitične organizacije z območja, za katerega se predlaga ustanovitev ali združitvev krajevnih skupnosti.

Ko sprejme pobudo, skliče konferenca krajevne organizacije SZDL zbere delovnih ljudi in občanov na območju, za katerega delovni ljudje in občani predlagajo ustanovitev ali združitvev krajevnih skupnosti, da o pobudi razpravljajo in odločajo.

Pobudo za ustanovitev ali združitvev krajevnih skupnosti lahko da tudi pristojna konferenca krajevne organizacije SZDL sama.

115. člen

O ustanovitvi ali združitvi krajevnih skupnosti odločajo delovni ljudje in občani z referendumom, ki ga razpiše krajevna skupnost. Zbori delovnih ljudi in občanov veljavno sklepajo o ustanovitvi krajevne skupnosti, če je na njih navzočih vsaj 5 % delovnih ljudi in občanov krajevne skupnosti oz. območja, za katerega je zbor sklican.

Priprave na razpis referenduma organizira pristojna konferenca krajevne organizacije SZDL.

116. člen

Zbor delovnih ljudi in občanov, ki sklepa o ustanovitvi krajevne skupnosti, skliče predsednik krajevne organizacije SZDL.

Krajevna organizacija SZDL mora biti pri ustanavljanju ali združevanju ter razdruževanju krajevnih skupnosti nosilec skrbi, da pride do celovite družbene ocene ali obstoječa krajevna skupnost s svojo razsežnostjo in povezanostjo omogoča, da so delovni ljudje, ki v njej prebivajo, vključeni kot aktivni samoupravjalci v urejanju vseh bistvenih vprašanj življenja v krajevni skupnosti in v oblikovanju politike širše družbenopolitične skupnosti.

117. člen

Krajevna skupnost je pravna oseba. V premoženjsko pravnih zadevah jo zastopa javno pravobranilstvo.

118. člen

Krajevna skupnost ima svoj statut.

Osnutek statuta pripravi svet krajevne skupnosti ter ga predloži zaradi organiziranja javne razprave krajevni organizaciji SZDL.

Po zaključku javne razprave svet krajevne skupnosti na osnovi pripomb, stališč in mnenj danih v javni razpravi, sestavi dokončni predlog statuta ter ga predloži v sprejetje zboru ali zborom delovnih ljudi v krajevni skupnosti, ki o predlogu odločajo z večino glasov navzočih delovnih ljudi in občanov. Zbori so sklepčni, če je na njih navzočih najmanj toliko delovnih ljudi in občanov, kot to določa statut krajevne skupnosti.

119. člen

Statut krajevne skupnosti podrobneje določa:

- pravice in dolžnosti krajevne skupnosti ter način njihovega uresničevanja;
- območje, organizacijo in organe krajevne skupnosti;
- naloge in način dela organov krajevne skupnosti;
- način urejanja odnosov z organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi;
- način oblikovanja in sprejemanja programov in planov razvoja krajevne skupnosti;
- oblike in nosilce samoupravnega sporazumevanja;
- način zagotavljanja javnosti dela in obveščanja;
- način zbiranja sredstev in odločanja o uporabi sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb v krajevni skupnosti v skladu s programi razvoja krajevnih skupnosti;
- vprašanja, o katerih delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti odločajo z referendumom;
- druga temeljna vprašanja, ki so pomembna za delovanje krajevne skupnosti in življenje delovnih ljudi in občanov v njej;
- organizacijo in naloge organov in enot na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite.

120. člen

Za zadovoljevanje in uresničevanje določenih skupnih potreb, interesov in nalog delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori na podlagi programa in plana razvoja krajevne skupnosti ter v skladu s statutom te skupnosti oz. občine, združujejo svoja sredstva:

- z delom dohodka, ki ga za zadovoljevanje skupnih potreb v krajevni skupnosti namenijo delavci temeljnih organizacij združenega dela z območja krajevne skupnosti in temeljne organizacije združenega dela, katerih delavci živijo na območju te krajevne skupnosti;
- s sredstvi, ki se na podlagi družbenega plana občine, programov in planov samoupravnih interesnih skupnosti in organizacij združenega dela določijo za uresničevanje programa krajevne skupnosti in za zadovoljevanje komunalnih socialnih in drugih potreb delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti;
- z delom davkov, taks in drugih dajatev, zbranih na območjih krajevne skupnosti, ki jih občina odstopi krajevni skupnosti za uresničevanje njenih nalog v skladu s plani in programi razvoja krajevne skupnosti in občine;
- z dopolnilnimi sredstvi iz proračuna občine;
- s prostovoljno združenimi sredstvi družbenopolitičnih in družbenih organizacij, združenj in društev v krajevni skupnosti in
- z drugimi sredstvi.

Za zadovoljevanje in uresničevanje določenih skupnih potreb, interesov in nalog delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti lahko tudi sami prispevajo določena sredstva s samopriskom ali na drug način.

121. člen

Merila in kriterije za udeležbo posamezne krajevne skupnosti o sredstvih, ki jih občina odstopi krajevni skupnosti, določi občinska skupščina s posebnim predpisom, upošteva pri tem razvitost, velikost krajevne skupnosti ter število delovnih ljudi in občanov.

122. člen

Pri dopolnilnih sredstvih občinskega proračuna so lahko udeležene krajevne skupnosti, v katerih del dohodka temeljnih organizacij združenega dela, samopriskom in drugi dohodki ne

zadostujejo za financiranje njihovih nalog, določenih v delovnih programih, ki so usklajeni s programi občine.

123. člen

Krajevna skupnost razpolaga s svojimi sredstvi samostojno in jih razporeja s finančnim načrtom v skladu s svojim delovnim programom.

Namenska sredstva se razporejajo za namene, za katere so bila dana.

124. člen

Zaradi ustvarjanja in zagotavljanja materialnih in drugih pogojev za življenje in delo se lahko delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti neposredno povezujejo v skupnosti krajevnih skupnosti, v katerih na samoupravni podlagi ugotavljajo, usklajujejo in uresničujejo interese skupnega pomena.

Krajevne skupnosti lahko oblikujejo svoje organe za opravljanje stalnih ali občasnih skupnih nalog.

S samoupravnim sporazumom se lahko več krajevnih skupnosti dogovori tudi za oblikovanje skupnih služb ter določi organe za usmerjanje in nadzor nad njihovim delom.

LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

125. člen

Občina v skladu z ustavo in zakonom ter temelji sistema ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite, obrambnimi in drugimi načrti ter pripravljalnimi ukrepi Socialistične republike Slovenije ureja in organizira ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito na svojem območju, organizira in vodi teritorialno obrambo, milico in narodno zaščito, civilno zaščito in druge obrambne priprave, ob napadu na državo pa organizira in vodi splošni ljudski odpor.

V skladu s prejšnjim odstavkom določa občina svoj obrambni načrt.

126. člen

Delovni ljudje in občani v občini oblikujejo in uresničujejo politiko ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite kot svojo pravico in dolžnost v skladu z zakonom v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah ter skupnostih, v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, vojaških enotah in zavodih, civilni zaščiti, narodni zaščiti, po delegacijah in delegatih pa v zborih občinske skupščine.

127. člen

Pravice in dolžnosti občine na področju ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite izvršujejo v mejah svoje pristojnosti, določene z zakonom:

- občinska skupščina,
- svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito,
- izvršni svet,
- upravni organ za ljudsko obrambo in drugi upravni organi,
- občinski štab za teritorialno obrambo,
- občinski štab za civilno zaščito,
- med vojno pa tudi predsedstvo občine.

128. člen

Občinska skupščina obravnava vprašanja, ki so splošnega pomena za razvoj in krepitev ljudske obrambe, družbene samozaščite, varnosti in notranjih zadev v občini. V skladu z enotnim sistemom ljudske obrambe v federaciji in republici sprejema odloke in druge akte s tega področja ter usmerja obrambne priprave na območju občine, sprejema ukrepe za učinkovito delovanje vseh nosilcev družbene samozaščite in varnosti ter sprejema odloke in druge akte s tega področja.

129. člen

Pri uresničevanju nalog na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite sodeluje občinska skupščina s skupščinami drugih občin, s katerimi usklajuje svoje delo in po potrebi ustanavlja skupne službe v okviru ljubljanske regije.

130. člen

Med vojno, kadar se skupščina občine ne more sestati, odloča o vseh vprašanjih iz njene pristojnosti v skladu z zakonom predsedstvo skupščine.

131. člen

Svet občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito vodi, usmerja in usklajuje priprave za ljudsko obrambo delovnih ljudi in občanov, temeljnih in drugih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti za delovanje v vojnih razmerah, skrbi za uresničevanje načel splošnega ljudskega odpora, predvsem pa, da se vsi organi, organizacije in skupnosti tekoče pri svoji redni dejavnosti v miru pripravljajo na splošni ljudski odpor in ukrepajo kar je potrebno za življenje in delo v vojnih razmerah.

Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito skrbi za uresničevanje in izvajanje nalog, ki jih ima v okviru svojih pravic in dolžnosti na področju družbene samozaščite, varnosti in notranjih zadev občinske skupščine.

Sestavo, naloge in način dela sveta za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito določi v skladu z zakonom občinska skupščina.

132. člen

Pravice in dolžnosti izvršnega sveta, upravnega organa za ljudsko obrambo in drugih upravnih organov na področju ljudske obrambe, družbene samozaščite, varnosti in notranjih zadev določi v skladu z zakonom in statutom občinska skupščina s svojimi predpisi.

133. člen

Za izvajanje oboroženih in drugih oblik odpora proti sovražniku se po enotnih načelih in v skladu z obrambnim načrtom občine v krajevnih skupnostih in temeljnih ter drugih organizacijah združenega dela organizirajo enote teritorialne obrambe, ki zagotavljajo nenehni nadzor nad območjem občine in zaščito objektov s stalno in množično borbeno aktivnostjo.

Enote teritorialne obrambe v občini vodi občinski štab za teritorialno obrambo.

Občinski štab za teritorialno obrambo opravlja naloge, ki so določene z zakonom in drugimi predpisi, naloge, ki mu jih naloži nadrejeni štab za teritorialno obrambo oz. svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

134. člen

Za organizirano usmerjanje in pripravljane delovnih ljudi in občanov za samozaščito, za vodenje in usposabljanje enot civilne zaščite ter za odrejanje in usmerjanje zaščitnih in reševalnih ukrepov ob bojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah, se ustanovijo v občini, krajevnih skupnostih, temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in drugih organizacijah in skupnostih, štabi za civilno zaščito.

Občinski štab za civilno zaščito imenuje izvršni svet.

Občinski štab za civilno zaščito izvršuje svoje naloge v skladu s pristojnostmi, določenimi z zakonom in je za svoje delo odgovoren svetu za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

135. člen

V krajevnih skupnostih delovni ljudje in občani, organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbenopolitičnih in družbenih organizacijah ter društvi uresničujejo politiko ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite in se neposredno organizirajo, pripravljajo in usposablajo za preprečevanje in odkrivanje škodljivih in sovražnih delovanj, za oborožen boj in druge oblike odpora, za varstvo in reševanje ogroženega prebivalstva in materialnih dobrin ob vojnih akcijah, naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah, za preskrbo oboroženih sil in prebivalstva ter za izvrševanje drugih nalog, tako kot je določeno z zakonom, statutom in obrambnim načrtom krajevnih skupnosti oz. občine.

Ob neposredni vojni nevarnosti in v vojni vodi splošni ljudski odpor v krajevni skupnosti svet krajevnih skupnosti, ki odloča tudi o vseh zadevah iz pristojnosti drugih organov krajevnih skupnosti v

skladu z zakonom. Če se svet krajevnih skupnosti ne more sestati, sprejema neodložljive ukrepe njegov predsednik, ki mora te ukrepe dati v potrditev svetu takoj, ko se ta lahko sestane. Organizacijo in naloge sveta krajevnih skupnosti, odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ter drugih organov in organizacij, v krajevni skupnosti na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite se določijo v skladu z zakonom s statutom krajevnih skupnosti.

136. člen

Temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter druge samoupravne organizacije ter skupnosti določajo načrt izvajanja obrambnih priprav v skladu s svojim razvojnim načrtom oz. programi dela ter v skladu s svojimi nalogami za delovanje ob neposredni vojni nevarnosti in v vojni.

Organizacije in skupnosti iz prejšnjega odstavka morajo usklajevati svoje obrambne načrte in programe za delo v vojni z obrambnim načrtom občine in so pri njegovem izvajanju dolžne sodelovati pri preskrbi oboroženih sil in prebivalstva ter pri zagotavljanju surovin, reprodukcijskega materiala, energije, rezervnih delov in drugih materialov.

Organizacije in skupnosti, navedene v prvem odstavku, se vključujejo v obrambne priprave krajevnih skupnosti, v katerih imajo svoj sedež, sodelujejo z njo in dajejo strokovno pomoč njenim organom pri izvrševanju nalog s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite.

137. člen

Delovni ljudje in občani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih organizirajo narodno zaščito za varovanje pogojev dela, družbene lastnine in objektov skupnega pomena, za varovanje reda in svojega premoženja ter za zagotavljanje mirnega in varnega življenja.

V neposredni vojni nevarnosti in v vojni izvajajo enote narodne zaščite tudi določene naloge v okviru izvajanja splošnega ljudskega odpora.

Naloge narodne zaščite opravljajo delovni ljudje in občani v enotah narodne zaščite v skladu s samozaščitnim varnostnim načrtom.

URESNIČEVANJE SAMOUPRAVNIH PRAVIC V OBČINI

1. Oblike družbenega samoupravljanja

138. člen

Delavci, drugi delovni ljudje in občani opravljajo funkcijo oblasti in druge družbene zadeve z odločanjem v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih ter drugih temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah, po delegatih v organih upravljanja, organizaciji združenega dela in drugih skupnosti in organizacij, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem in po delegatih v občinski skupščini, kot tudi z usmerjanjem in nadzorstvom dela organov, odgovornih občinski skupščini.

139. člen

Občinska skupščina, izvršni svet in drugi organi občine morajo delavce v združenem delu ter delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih obveščati o vprašanjih, ki so pomembna za uresničevanje samoupravnih pravic, obveznosti in odgovornosti ter o drugih vprašanjih, pomembnih za delo in odločanje v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih organizacijah združenega dela, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, krajevnih skupnostih in v občini.

140. člen

Delavci, samoupravno organizirani v organizaciji združenega dela oz. drugi samoupravni organizaciji in skupnosti ali drugi obliki združevanja dela in sredstev, odločajo in upravljajo družbene zadeve ter usklajujejo skupne interese:

- na zborih delavcev, z referendumom, s podpisovanjem oz. s posebnimi pismenimi izjavami in z drugimi oblikami osebnega izjavljanja;
- po delegatih v organih upravljanja in na drug način, določen s statutom in samoupravnim sporazumom organizacije združenega dela oz. druge samoupravne organizacije in skupnosti;
- po delegatih v občinski skupščini in skupščini širših družbeno-

- političnih skupnosti, v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti in v samoupravnih organih organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnosti posebnega družbenega pomena;
- s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem;
- po delegatih v organih poslovnih skupnosti in drugih oblikah združevanja dela in sredstev;
- preko socialistične zveze delovnih ljudi, zveze sindikatov in drugih družbenopolitičnih organizacij;
- v drugih oblikah na način, določen z ustavo in s tem statutom.

141. člen

Delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti odločajo in upravljajo družbene zadeve in usklajujejo skupne interese:

- na zborih delovnih ljudi in občanov, z referendumom, s podpisovanjem oz. s posebnimi pismenimi izjavami in v javni razpravi;
- v organih upravljanja krajevne skupnosti in na drug način, določen s statutom krajevne skupnosti;
- po delegatih v občinski skupščini, skupščinah širših družbenopolitičnih skupnosti, v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti, v samoupravnih organih organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnosti posebnega družbenega pomena;
- s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem;
- v skupnostih potrošnikov oz. uporabnikov določenih dobrin in storitev;
- na zborih stanovalcev in v hišnih svetih;
- v krajevnih organizacijah SZDL in v drugih družbenopolitičnih organizacijah in društvih;
- v drugih oblikah, na način določen z ustavo, zakonom in tem statutom.

142. člen

Delovni ljudje in občani, samoupravno organizirani v samoupravnih interesnih skupnostih, sodelujejo v upravljanju družbenih zadev in odločanju o vprašanih skupnega interesa ter uresničujejo samoupravne pravice:

- v skupščini interesne skupnosti in v drugih oblikah, ki jih določa statut in samoupravni sporazum samoupravne interesne skupnosti;
- s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem;
- s sodelovanjem pri obravnavi in odločanju v zadevah iz pristojnosti občinske skupščine, ki jih določa ta statut;
- preko drugih oblik v skladu z ustavo in s tem statutom.

Zbori delavcev in zbori delovnih ljudi in občanov

143. člen

Delavci, drugi delovni ljudje in občani na svojih zborih v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih:

- obravnavajo vprašanja, ki so pomembna za te organizacije in skupnosti, kakor tudi vprašanja, ki so širšega družbenega pomena in dajejo pobude, predloge in mnenja za reševanje teh vprašanj;
- obravnavajo poročila in predloge svojih organov samoupravljanja;
- obravnavajo poročila in predloge delegacij in delegatov v občinski skupščini, skupščinah širših družbenopolitičnih skupnosti in skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti ter o njih odločajo oz. dajejo mnenja in predloge;
- predlagajo občinski skupščini ter njenim organom ukrepe za izvrševanje zadev iz njene pristojnosti;
- samostojno odločajo o zadevah, ki jih določa statut organizacije združenega dela, druge samoupravne organizacije ali skupnosti oz. krajevne skupnosti.

144. člen

Zbori delovnih ljudi in občanov razpravljajo o vseh vprašanih, za katera je s tem statutom določeno, da jih občinska skupščina daje pred sprejemom v javno razpravo.

145. člen

Statut oz. drugi ustrezni samoupravni in splošni akti organizacij združenega dela ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti oz. krajevnih skupnosti določajo v skladu z zakonom način sklica

in postopek za delo zborov delavcev ter delovnih ljudi in občanov.

Zbori delavcev ter delovnih ljudi in občanov se lahko sklicujejo po interesnih področjih.

Referendum

146. člen

Delavci, drugi delovni ljudje in občani v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, kakor tudi v občini, v okviru pristojnosti teh organizacij in skupnosti oz. občinske skupščine, z referendumom neposredno odločajo o vprašanih, ki imajo pomen za delavce ter delovne ljudi in občane.

S statutom oz. drugim samoupravnim splošnim aktom organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti se na podlagi zakona določijo vprašanja, o katerih se v teh organizacijah in skupnostih obvezno določa z referendumom, organe in postopek za izvedbo referenduma.

147. člen

Občinska skupščina obvezno razpiše referendum za uvedbo samoprispevka in v drugih z zakonom določenih primerih. Referendum se lahko razpiše tudi, kadar tako sklene občinska skupščina, da se delavci v združenem delu oz. delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih vnaprej izrečejo o predlogu odloka ali drugega akta, da potrdijo že sprejet odlok ali drug akt ali da neposredno odločijo o posameznem vprašanju, ki ima splošen pomen.

Odločitev, sprejeta na referendumu, je obvezna.

148. člen

Občinska skupščina mora razpisati referendum, kadar to zahteva najmanj 1/3 zbora delovnih ljudi in občanov v občini, najmanj 1/3 krajevnih skupnosti z območja občine ali zveza sindikatov oz. socialistična zveza delovnega ljudstva v občini.

149. člen

Pobudo za razpis referenduma v občini lahko podajo: temeljna ali druga organizacija združenega dela, krajevna skupnost, družbenopolitične organizacije, samoupravne interesne skupnosti, društva in zbori delovnih ljudi in občanov.

Zbor občinske skupščine, v katerega delovno področje sodi vprašanje, za katero je podana pobuda za razpis referenduma, mora v roku 60 dni obravnavati pobudo, o njej odločiti ter o svojem sklepu obvestiti pobudnika.

150. člen

Občinska skupščina razpiše referendum s sklepom, ki ga objavi v Uradnem vestniku občine ter v Uradnem listu SRS. V sklepu se določijo predmet referenduma, dan izvedbe referenduma in območje, za katero se referendum razpisuje.

Odločitev delovnih ljudi in občanov na referendumu je za občinsko skupščino obvezna. Eno leto po referendumu občinska skupščina ne more sprejeti odloka ali drugega akta, ki bi bil v nasprotju z izidom referenduma.

Izid referenduma se objavi enako kot razpis referenduma.

151. člen

Referendum v občini vodijo organi, ki vodijo postopek za volitve delegacij za skupščine družbenopolitičnih skupnosti in sicer po tehničnih pravilih, ki veljajo za te volitve. Ostala vprašanja v zvezi z referendumom uredi občinska skupščina s svojim predpisom v skladu z zakonom.

Javna razprava

152. člen

Z javno razpravo o najvažnejših vprašanih, pomembnih za politični, gospodarski, družbeni, kulturni ali socialni razvoj se zagotavlja neposredna in aktivna udeležba delavcev v združenem delu, delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih ter uresničevanje njihovega odločujočega vpliva v postopku priprav in sprejemanja odločitev o vprašanih, ki imajo skupen ali splošen pomen.

153. člen

V javni razpravi sodelujejo: delavci, delovni ljudje in občani, organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela, drugih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah in društvih, občinska skupščina in njeni organi, kakor tudi druge zainteresirane samoupravne organizacije in skupnosti ter delovnih ljudi in občani kot posamezniki.

154. člen

Občinska skupščina mora dati pred sprejetjem v razpravo osnutke:

- statuta občine,
- sprememb in dopolnitev statuta občine,
- družbenih planov,
- urbanističnih zadev in zazidalnih načrtov,
- predpisov, ki nalagajo delovnim ljudem in občanom nove materialne obveznosti oz. izredne materialne obveznosti,
- razpis občinskega posojila,
- osnutke drugih predpisov oz. aktov, za katere to določa zakona.

155. člen

Vprašanja, ki so predmet javne razprave, se obravnavajo: na zborih delavcev, zborih delovnih ljudi in občanov, v samoupravnih organih, v delegacijah in konferencah delegacij, na javnih tribunah, zborih potrošnikov, uporabnikov določenih dobrin in drugih stori- tev, v družbenopolitičnih organizacijah in društvih, v zborih in organih občinske skupščine ter na načine, predvidene s statuti organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti.

156. člen

Predlagatelj oz. organ, ki odloča o vprašanju, ki je v javni razpravi, je dolžan:

- osnutek akta ali gradiva javno objaviti oz. zagotoviti, da se delovni ljudje in občani z njim pravočasno seznanijo;
- predlog obrazložiti in navesti družbene, ekonomske in druge razloge za njegov sprejem;
- določiti primeren rok za javno razpravo;
- zagotoviti strokovno obdelavo mnenj, stališč in predlogov;
- skrbeti, da se akt pred zaključkom javne razprave ne začne spreminjati;
- ob sprejemu akta obravnavati mnenja, stališča in predloge iz javne razprave in se do njih opredeliti;
- na primeren način obvestiti udeležence javne razprave o stališčih, ki jih je zavzel do predlogov iz javne razprave.

2. Družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje

157. člen

Z družbenimi dogovori delavci in drugi delovni ljudje zagotavljajo in usklajujejo samoupravno urejanje družbenoekonomskih in drugih odnosov, ki so širšega skupnega pomena za udeležence dogovora ali splošnega družbenega pomena.

Družbene dogovore sklenejo občinska skupščina, po njenem pooblastilu izvršni svet in zainteresirane organizacije združenega dela, zbornice in druga splošna združenja, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, druge samoupravne organizacije in skupnosti, zveza sindikatov in druge družbenopolitične in družbene organizacije.

158. člen

Družbeni dogovor sklenejo v imenu udeležencev njihovi pooblašteni organi.

Udeleženci družbenega dogovora sporazumno določijo postopek za sklenitev družbenega dogovora.

Če se z družbenim dogovorom zagotavlja in usklajuje samoupravno urejanje odnosov, o katerih se delavci po zakonu osebno izjavljajo, ga sme pooblašteni organ, organizacija združenega dela skleniti, če se je pred tem večina delavcev v vsaki temeljni organizaciji v sestavi organizacije združenega dela, ki sklepa družbeni dogovor, izjavila, da se z njim strinja.

159. člen

Družbeni dogovor zavezuje udeležence, ki so ga sklenili, ali k njemu pristopili, da ukrejejo, kar je potrebno za njegovo izvajanje. Udeleženec družbenega dogovora je družbeno in politično odgovoren, če se ne ravna po obveznostih iz tega dogovora.

160. člen

Družbeni dogovor neha veljati z dnem, ki ga soglasno določijo vsi udeleženci.

161. člen

S samoupravnimi sporazumi se urejajo in usklajujejo družbeno-ekonomski in drugi samoupravni odnosi ter interesi v družbeni reprodukciji in v drugih oblikah uresničevanja družbenoekonomskega položaja delavcev in drugih delovnih ljudi ter njihovih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Samoupravni sporazum sklenejo med seboj delavci v temeljni organizaciji združenega dela oz. delovni skupnosti, organizacije združenega dela, banke in druge finančne organizacije, skupnosti premoženjskega in osebnega zavarovanja, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, gospodarske zbornice in druga splošna združenja samoupravnih organizacij in skupnosti ter zveza sindikatov.

162. člen

Udeleženci samoupravnega sporazuma so lahko poleg zveze sindikatov tudi druge družbenopolitične organizacije, kadar se določajo odnosi, ki so pomembni za uresničevanje ciljev in nalog, določenih v njihovem statutu.

163. člen

Občinska skupščina, njeni organi in organizacije so lahko udeleženci samoupravnega sporazuma, kadar med seboj ali s temeljnimi organizacijami ali drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi združujejo sredstva, s katerimi razpolagajo po načelu enakopravnosti.

164. člen

Udeleženec je lahko tudi delovni človek, ki opravlja obrtno ali drugo dejavnost oziroma delovni človek, ki samostojno opravlja poklicno dejavnost, če združuje svoje delo in sredstva z delom delavcev in sredstvi družbene reprodukcije v temeljni organizaciji oziroma, če združuje svoje delo in sredstva v druge oblike združevanja dela in sredstev.

165. člen

Pobudo za sklenitev samoupravnega sporazuma dajejo delavci oziroma drugi delovni ljudje neposredno ali po svojih samoupravnih organizacijah in skupnostih, kakor tudi po zvezi sindikata, drugi družbenopolitični organizaciji, občinski skupščini ali gospodarski zbornici.

166. člen

Sindikat ima pravico dajati predloge za sklenitev samoupravnih sporazumov.

Sindikat sodeluje pri sklenitvi samoupravnih sporazumov, s katerimi se ureja delovno razmerje delavcev v združenem delu ali določajo osnove in merila za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo delavcev.

Če sindikat ne podpiše sporazuma iz drugega odstavka tega člena, ga ima organizacija združenega dela pravico uporabljati, sindikat pa lahko sproži spor pred sodiščem združenega dela, če ni za spor pristojno ustavno sodišče.

167. člen

Če občinska skupščina predpiše, da so posamezne samoupravne organizacije dolžne izvesti postopek za samoupravno sporazumevanje, lahko da predlog za sklenitev samoupravnega sporazuma vsaka samoupravna organizacija ali skupnost, za katero velja ta obveznost.

Če v predpisanem roku nobena od samoupravnih organizacij ali skupnosti ne da predloga za sklenitev samoupravnega sporazuma, ga lahko dajo sindikat, občinska skupščina ali izvršni svet.

168. člen

Udeleženci samoupravnega sporazuma in družbenega dogovarjanja so enakopravni.

Samoupravni sporazum in družbeni dogovor se skleneta svobodno in v skladu z izraženo voljo udeležencev. l

169. člen

Pravice, obveznosti in odgovornosti udeležencev samoupravnega sporazuma nastanejo z dnem njegove sklenitve, če ni v samoupravnem sporazumu določeno drugače.

170. člen

Samoupravni sporazum oziroma družbeni dogovor, ki se nanaša na vprašanja, glede katerih zakon in statut predpisujeta osebno izjavljanje delavcev, drugih delovnih ljudi in občanov, je mogoče v imenu organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter druge samoupravne organizacije in skupnosti skleniti le, če pred tem večina delavcev v vsaki temeljni organizaciji združenega dela oziroma delovnih ljudi in občanov v drugi samoupravni organizaciji in skupnosti izjavi, da se z njim strinja.

Javnost postopka se zagotovi na način, ki ga v skladu z zakonom določijo udeleženci samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja.

171. člen

S samoupravnim sporazumom in družbenim dogovorom se lahko predvidi notranja arbitraža ali kakšen drug način za reševanje sporov, ki nastanejo pri izvajanju sporazuma oziroma dogovora.

Če družbeni dogovor oziroma samoupravni sporazum ne predvidevata notranje arbitraže ali kakšnega drugega načina za reševanje sporov, ki nastanejo pri izvajanju dogovora oziroma sporazuma, rešuje te spore sodišče združenega dela.

172. člen

Sprejete družbene dogovore oziroma samoupravne sporazume, kjer je udeleženec občinska skupščina ali njen organ, se objavi v Uradnem vestniku občine.

Udeleženec družbenega dogovora oziroma samoupravnega sporazuma, ki je dal pobudo za sklepanje, je dolžan poskrbeti, da je družbeni dogovor oziroma samoupravni sporazum, potem ko so ga vsi udeleženci po samoupravni poti sprejeli, objavljen v Uradnem vestniku občine.

173. člen

Družbene dogovore in samoupravne sporazume, pri katerih sklepanju ni sodelovala občina in ki vplivajo na družbene odnose v občini, je udeleženec družbenega dogovora oziroma samoupravnega sporazuma, ki je dal pobudo za sklepanje, dolžan predložiti občinski skupščini. Evidenco o sklenjenih družbenih dogovorih in samoupravnih sporazumih, ki niso objavljeni v Uradnem vestniku občine, vodi upravni organ občine, pristojen za splošno upravne zadeve.

3. Družbeno varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine

174. člen

Družbeno varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine uresničujejo v občini:

- občinska skupščina in njej odgovorni organi;
- temeljno sodišče;
- samoupravna sodišča;
- temeljno javno tožilstvo;
- občinski družbeni pravobranilec samoupravljanja;
- občinski sodnik za prekrške;
- organi javne varnosti;
- občinsko javno pravobranilstvo.

Oblike in način uresničevanja družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine določata ustava in zakon in ustrezni samoupravni splošni akti.

175. člen

Občinska skupščina spremlja in obravnava delo organov, ki uresničujejo družbeno varstvo samoupravnih pravic delavcev in

družbene lastnine, sprejema ukrepe in zagotavlja pogoje za čim uspešnejše delo teh organov.

176. člen

Občinska skupščina postopa pri uresničevanju družbenega varstva z začasnimi ukrepi, če nastanejo v organizaciji združenega dela bistvene motnje v samoupravnih odnosih ali če so huje prizadeti družbeni interesi oz. če organizacija združenega dela ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti.

177. člen

Občinska skupščina lahko nastopi zoper organizacijo združenega dela z naslednjimi začasnimi ukrepi družbenega varstva:

- odstavi poslovodni organ;
- odstavi posamezne delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi;
- razpusti delavski svet;
- razpusti izvršilni organ;
- začasno omeji uresničevanje določenih samoupravnih pravic delavcev;
- imenuje začasni organ v organizaciji združenega dela in odredi še druge z zakonom določene ukrepe.

178. člen

Začasne ukrepe družbenega varstva sprejme občinska skupščina tudi proti organu upravljanja, izvršilnemu organu in poslovodnemu organu v delovni skupnosti organizacije združenega dela, banki, zavarovalni skupnosti, zadrugi, samoupravni interesni skupnosti in drugi samoupravni organizaciji in skupnosti, če zakon ne določa drugače.

179. člen

O začasnih ukrepih odloča občinska skupščina z odlokom na predlog občinskega družbenega pravobranilca samoupravljanja ali na pobudo zbora delavcev temeljne organizacije združenega dela, organa samoupravne delavske kontrole, sindikata, službe družbenega knjigovodstva, ustanovitelja organizacije združenega dela, komisije za družbeni nadzor in izvršnega sveta občinske skupščine.

180. člen

Občinska skupščina lahko v skladu z zakonom zadrži izvršitev sklepov, drugih aktov in dejanj, s katerimi bi bile kršene samoupravne pravice delovnih ljudi in prizadeta družbena lastnina.

Če občinska skupščina zadrži izvršitev takih aktov ali dejanj, mora začeti postopek pred pristojnim sodiščem.

181. člen

Temeljno sodišče spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegovih funkcij in daje občinski skupščini ter drugim državnim organom in samoupravnim organizacijam in skupnostim predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Temeljno sodišče ima v svojem delovnem področju pravico in dolžnost obveščati občinsko skupščino o uporabi zakonov in o svojem delu.

182. člen

Sodnike in občane, ki sodelujejo pri sojenju v temeljnem sodišču, voli občinska skupščina za dobo določeno z zakonom in so lahko ponovno izvoljeni.

183. člen

Samoupravna sodišča rešujejo spore iz družbenoekonomskih in drugih samoupravnih odnosov, ki so določeni z ustavo in z zakonom, kot tudi spore, ki jim jih poverijo delovni ljudje v organizacijah združenega dela, v samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, iz njihovih medsebojnih razmerij, ki jih samostojno urejajo ali ki izvirajo iz pravic, s katerimi prosto razpolagajo, če ni z zakonom določeno, da določeno vrsto sporov rešujejo posameznih sporov o pravicah, s katerimi prosto razpolagajo, poravnalnim svetom, rzsodiščem ali drugim samoupravnim sodiščem, če ni z zakonom drugače določeno.

184. člen

Samoupravna sodišča se ustanavljajo s samoupravnim splošnim aktom, ali s sporazumom strank, v skladu z ustavo in zakonom, za določene vrste sporov pa z zakonom. Akt o ustanovitvi samoupravnega sodišča določa v skladu z zakonom pristojnost, sestavo, organizacijo in postopek pred tem sodiščem. Samoupravna sodišča se ustanavljajo kot sodišča združenega dela, poravnalni sveti, razsodišča, arbitraže in v drugih oblikah samoupravnih sodišč.

185. člen

Temeljno javno tožilstvo je samostojen državni organ, ki preganja storilce kaznivih dejanj in drugih z zakonom določenih dejanj, ki so kazniva, uporablja z zakonom določene ukrepe za varstvo interesov družbene skupnosti ter vlaga pravna sredstva za varstvo ustavnosti in zakonitosti. Temeljno javno tožilstvo opravlja svoje naloge na podlagi ustave in zakona in v skladu s politikou občine, ki je izražena v splošnih aktih občinske skupščine.

186. člen

Temeljno javno tožilstvo spremlja in proučuje družbena razmerja in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegovih nalog in daje občinski skupščini, organom in organizacijam predloge za preprečevanje družbeno nevarnih in škodljivih pojavov ter za utrjevanje zakonitosti in družbene odgovornosti ter socialistične morale.

Temeljno javno tožilstvo ima pravico in dolžnost, da obvešča občinsko skupščino v okviru svojega delovnega področja o uporabi zakonov in splošnih aktov ter o svojem delu.

187. člen

Temeljnega javnega tožilca imenuje občinska skupščina v soglasju z republiškim javnim tožilcem.

188. člen

Postaja milice s splošnim delovnim področjem (v nadaljnjem besedilu: postaja milice) je organ za neposredno opravljanje nalog s področja varnosti v občini.

Postaja milice ima lahko določeno število oddelkov.

Za stanje varnostnih razmer v občini je postaja milice oz. njen komandir odgovoren republiškem sekretarju za notranje zadeve, občinski skupščini in njenemu svetu, v neposredni vojni nevarnosti ali vojni pa poverjeniku za notranje zadeve.

Postaja milice sodeluje z nosilci družbene samozaščite.

189. člen

Komandirja postaje milice imenuje občinska skupščina po predhodnem soglasju Republiškega sekretarja za notranje zadeve.

190. člen

Denarna sredstva za potrebe postaje milice in njenih oddelkov zagotovi občinska skupščina v proračunu v skladu z določbami zakona o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah.

191. člen

Uprava javne varnosti je organ republiškega sekretariata za notranje zadeve in opravlja zadeve javne varnosti iz republiške pristojnosti.

Uprava javne varnosti je dolžna dajati občinski skupščini letna poročila o svojem delu in občasne analize o stanju javne varnosti na območju občine.

192. člen

Organ za kaznovanje prekrškov je samostojen organ občinske skupščine in je za svoje delo odgovoren občinski skupščini.

193. člen

Sodnika za prekrške voli in razrešuje občinska skupščina, ki tudi določi število sodnikov za prekrške.

Sodnika za prekrške se voli za dobo osmih let. Po preteku te dobe pa sme biti ponovno izvoljen.

194. člen

Sodnik za prekrške vodi na prvi stopnji postopek o prekrških. Sodnik za prekrške spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki imajo pomen za uresničevanje njegove funkcije ter obvešča občinsko skupščino o uporabi predpisov o prekrških in o problemih, ki se pojavljajo pri njegovem delu.

Na zahtevo občinske skupščine je dolžan poročati o svojem delu.

Sodnik za prekrške obvešča organizacije združenega dela in druge organizacije o negativnih pojavih v teh organizacijah, ki jih je ugotovil pri svojem delu.

195. člen

Občinski družbeni pravobranilec samoupravljanja kot samostojni organ družbene skupnosti ukrepa in vlaga pravna sredstva ter izvršuje druge z zakonom določene pravice in dolžnosti, da se uresničuje družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine.

Občinski družbeni pravobranilec samoupravljanja začne pred občinsko skupščino, ustavnim sodiščem ali sodišči postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine, kot tudi postopek, da se razveljavijo ali odpravijo sklepi in drugi akti, s katerimi se kršijo samoupravne pravice oziroma je prizadeta družbena lastnina.

Občinski družbeni pravobranilec samoupravljanja začne postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine na lastno pobudo ali na pobudo delavcev, organizacij združenega dela in drugih družbenopolitičnih organizacij, državnih organov in občanov.

Državni organi in organi samoupravnih organizacij in skupnosti so dolžni dati občinskemu družbenemu pravobranilcu samoupravljanja na njegovo zahtevo podatke in informacije, ki so pomembne za opravljanje njegove funkcije.

196. člen

Občinskega družbenega pravobranilca samoupravljanja imenuje in razrešuje občinska skupščina na način, pod pogoji in v postopku, ki je določen z zakonom.

Sporazumno z drugimi občinami lahko ustanovi občinska skupščina družbeno pravobranilstvo samoupravljanja za več občin.

197. člen

Javno pravobranilstvo je samostojen organ v občini, ki uporablja z zakonom določene ukrepe in pravna sredstva, da varuje premoženjske pravice občine, njenih organov in skladov, ki so pravne osebe ter krajevnih skupnosti in ima druge pravice ter dolžnosti določene z zakonom.

Pri izvrševanju svoje funkcije javni pravobranilec spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za pravno varstvo družbene lastnine ter o pojavih, ki imajo poseben pomen za pravno varstvo družbenega premoženja in o svojem delu obvešča skupščino občine.

Skupščina občine določi z odlokom organizacijo in financiranje javnega pravobranilstva in lahko ustanovi z drugimi občinami skupno javno pravobranilstvo.

198. člen

Sredstva za delo temeljnega sodišča in tožilstva, splošnega sodišča združenega dela, družbenega pravobranilca samoupravljanja, organa za kaznovanje prekrškov, organov javne varnosti in javnega pravobranilstva zagotavlja za območje občine v proračunu občinske skupščine.

4. Nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti

199. člen

Nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela opravlja pristojen organ občine, v kateri ima sedež organizacija združenega dela, če ni v zakonu določeno, da ga opravlja organ kakšne druge družbenopolitične skupnosti.

Z nadzorstvom nad zakonitostjo dela po prvem odstavku tega člena je mišljeno tudi nadzorstvo usklajenosti samoupravnih splošnih aktov organizacije združenega dela z ustavo, zakonom in drugimi samoupravnimi splošnimi akti, s katerimi morajo biti v skladu.

Pri nadzorstvu nad zakonitostjo dela organizacije združenega dela ima organ iz prvega odstavka tega člena pravice in dolžnosti, ki jih določa zakon.

200. člen

Občinska skupščina ima pravico in dolžnost z odlokom deloma ali v celoti zadržati izvršitev vsakega samoupravnega splošnega akta organizacije združenega dela, ki je v nasprotju z zakonom oz. samoupravnim splošnim aktom, s katerim bi moral biti v skladu.

Občinska skupščina v skladu z zakonom z odlokom zadrži izvršitev sklepa, drugega akta ali dejanja organizacije združenega dela, s katerim se kršijo samoupravne pravice delavcev ali je prizadeta družbena lastnina.

201. člen

Če občinska skupščina zadrži izvršitev samoupravnega splošnega akta oziroma sklepa delavskega sveta ali drugega organa organizacije združenega dela, za katerega meni, da ni v skladu z ustavo oziroma z zakonom, začne v osmih dneh po izdaji odločbe, s katero ga je zadržala, pred ustavnim sodiščem postopek za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti zadržanega akta.

Če občinska skupščina zadrži izvršitev akta iz prejšnjega odstavka tega člena, za katerega meni, da ni v skladu z drugim samoupravnim splošnim aktom, s katerim bi moral biti v skladu, mora začeti v osmih dneh od izdaje odloka, s katerim ga je zadržala, pred sodiščem združenega dela postopek za oceno skladnosti.

202. člen

Če občinska skupščina v roku iz 201. člena tega statuta ne začne postopka za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti pred ustavnim sodiščem oziroma postopka za oceno skladnosti pred sodiščem združenega dela, neha veljati odlok, s katerim je zadržala izvršitev in se sme zadržani samoupravni splošni akt uporabljati

203. člen

Organizacija združenega dela je dolžna občinski skupščini na njeno zahtevo posredovati obvestila in podatke, ki so ji potrebni pri opravljanju nadzorstva nad zakonitostjo dela.

204. člen

Določbe členov 199. in 203. tega statuta o nadzorstvu nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela se uporabljajo tudi za druge samoupravne organizacije in skupnosti v občini, če zakon ne določa drugače.

SKUPŠČINSKI SISTEM V OBČINI

205. člen

Občinska skupščina in njeni organi sodelujejo z družbenopolitičnimi organizacijami zlasti pri opravljanju javnih razprav, pri pripravi samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, pri volitvah delegacij, organiziranju konferenc delegacij, pri uresničevanju družbenega varstva samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov ter družbene lastnine, na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite in ob vseh pomembnejših vprašanjih družbene življenja v občini.

Občinska skupščina uresničuje sodelovanje z družbenopolitičnimi organizacijami v občini tudi s sodelovanjem predstavnikov družbenopolitičnih organizacij na sejah njenih zborov in delovnih teles, in predstavnikov skupščine v organih in oblikah dela družbenopolitičnih organizacij, z izmenjavo informativnih in dokumentacijskih gradiv, z organiziranjem skupnih sestankov, z usklajevanjem programov dela in akcij in z drugimi oblikami medsebojnega sodelovanja.

206. člen

Občinska skupščina in njeni organi so dolžni obravnavati stališča in predloge, ki jih delovni ljudje in občani podajajo na sestankih, konferencah, na javnih tribunah, v sekcijah in drugih oblikah delovanja družbenopolitičnih organizacij.

207. člen

Zaradi neposrednega uresničevanja pravic, dolžnosti in odgovornosti in zaradi organizirane udeležbe pri opravljanju funkcije

občinske skupščine, oblikujejo delovni ljudje v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v družbenopolitičnih organizacijah svoje delegacije.

208. člen

V temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih oblikujejo delegacije:

- delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih, ki opravljajo dela skupnega pomena za več organizacij združenega dela;
- delovni ljudje, ki delajo v kmetijski, obrtni in v podobnih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih ima kdo lastninsko pravico skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, organizirani v skupnosti in v druge z zakonom določene oblike združevanja;
- delovni ljudje v delovnih skupnostih državnih organov, družbenopolitičnih organizacij, družbenih organizacij in društev ter v drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kakor tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi v oboroženih silah SFRJ;
- delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih.

Pri oblikovanju delegacij v organizaciji združenega dela na področju izobraževanja sodelujejo študenti in učenci srednjih šol pod pogoji in na način, ki jih določa zakon.

Delegacije oblikujejo tudi delovni ljudje, ki trajno delajo v delu temeljne organizacije združenega dela, ki ni na območju občine, v kateri je sedež te organizacije.

V temeljni organizaciji združenega dela in delovni skupnosti, ki nima več kot 30 delovnih ljudi, opravljajo funkcijo delegacije vsi delovni ljudje.

V družbenopolitičnih organizacijah opravljajo funkcijo delegacije za izvolitev v družbenopolitične zbore njihova izvoljena telesa, ki jih določa njihov statut oz. drug splošni akt.

Dve ali več delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kakor tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi oboroženih sil SFRJ, lahko v skladu z zakonom, oz. odlokom občinske skupščine oblikujejo skupno delegacijo.

209. člen

Če se med mandatnim obdobjem občinske skupščine ustanovi na območju občine nova temeljna samoupravna organizacija ali skupnost, se vključi njena delegacija v opravljanje funkcij občinske skupščine v skladu z zakonom in odlokom občinske skupščine.

210. člen

Člane delegacije volijo delovni ljudje v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih med seboj neposredno s tajnim glasovanjem.

Temeljne samoupravne organizacije in skupnosti določajo v svojih statutih v skladu z zakonom število članov in sestavo svoje delegacije ter način izvolitve in odpoklica delegacije.

211. člen

Dve ali več delegacij temeljnih samoupravnih organizacij oz. skupnosti, povezanih z delom in drugimi skupnimi interesi v združenem delu ali z interesi v občini, ki jim glede na merila, določena s tem statutom, ne pripada samostojno delegatsko mesto v zboru združenega dela, se združujejo v konferenco delegacij zaradi delegiranja skupnega delegata v zbor združenega dela, obravnavanja vprašanj iz pristojnosti občinske skupščine, določanja skupnih stališč za delegate in zaradi uresničevanja drugih svojih pravic in dolžnosti v zvezi z opravljanjem funkcij občinske skupščine.

212. člen

Konference delegacij oblikujejo s sporazumi temeljne samoupravne organizacije in skupnosti v skladu s tem statutom in odlokom občinske skupščine.

S samoupravnim sporazumom o oblikovanju konference temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti uredijo le-te način in postopek, oblikovanja konference, način delegiranja delegatov v konferenco, pravice in dolžnosti konference ter razmerja med konferenco in delegacijami temeljnih samoupravnih organizacij in

skupnosti, način pošiljanja delegatov v zbor združenega dela občinske skupščine, način sprejemanja stališč in smernic, materialne pogoje za delo konference, izvrševanje strokovnih in administrativno-tehničnih nalog za konference, sedež konference in druga vprašanja, pomembna za delo konference.

213. člen

Število delegatov, ki jih delegacije oz. konference delegacij zbora združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter krajevnih skupnosti delegirajo v zbor občinske skupščine, se določi sorazmerno s številom delovnih ljudi in občanov v teh organizacijah oz. skupnostih, vendar tako, da se zagotavlja ustrežna zastopnost posameznih področij družbenega dela oz. posameznih območij.

214. člen

Vsaka delegacija ali konferenca delegacij temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti delegira iz svojega sestava, glede na vprašanja, ki se obravnavajo v občinski skupščini ali njenih organih, tiste delegate, ki bodo najbolj zastopali interese svoje organizacije oz. skupnosti in interese celotne družbe.

Delegacije oz. konference delegacij lahko določijo enega delegata za posamezno sejo zbora občinske skupščine ali več delegatov, vendar vsakega za določene zadeve, ki so na dnevnem redu seje zbora občinske skupščine.

215. člen

Pri zavzemanju stališč o vprašanih, o katerih se odloča v skupščini, ravnajo delegati v skladu s smernicami svojih samoupravnih organizacij in skupnosti in temeljnimi stališči delegacij oz. družbenopolitičnih organizacij, ki so jih delegirale, kakor tudi v skladu s skupnimi in splošnimi družbenimi interesi in potrebami, vendar so samostojni pri opredeljevanju in glasovanju.

216. člen

Delavci temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti oblikujejo smernice za delo delegacij in oblikovanje njenih temeljnih stališč na zborih delavcev, preko delavskega sveta in v družbenopolitičnih organizacijah temeljne samoupravne organizacije.

Delegacije temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti se povezujejo tudi z zbori delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih ter z njenimi organi zaradi oblikovanja temeljnih stališč delegacije.

217. člen

Izhajajoč iz interesov in smernic temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti ter upoštevajoč interese drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter splošne družbene interese in potrebe, določa delegacija temeljna stališča za delo delegatov v skupščini in za njihovo sodelovanje pri odločanju.

Pri opravljanju svoje funkcije ima delegacija zlasti naslednje pravice in dolžnosti:

- samostojno ali skupaj z delegacijami drugih samoupravnih organizacij in skupnosti v skladu z zakonom in s tem statutom delegira iz svojega sestava delegate v zbor občinske skupščine;
- obravnava vprašanja, o katerih odločajo zbori občinske skupščine ter druga vprašanja, ki zanimajo delegacijo in njeno temeljno samoupravno organizacijo in skupnost, ki jih namerava predlagati v obravnavo občinski skupščini;
- odloča o vprašanih, ki bistveno posegajo v pogoje dela in razvoja temeljne samoupravne organizacije oz. skupnosti, se pri zavzemanju temeljnih stališč povezuje z zbori delavcev, samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami v temeljni samoupravni organizaciji in skupnosti;
- sodeluje prek delegatov v celotnem delu in odločanju v skupščini;
- spremlja delo skupščine in delegatov drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter obvešča svojo organizacijo oz. skupnost o vprašanih, ki se obravnavajo in o katerih odloča skupščina, kakor tudi o pobudah in predlogih delegacij in delegatov;
- daje prek delegatov pobude za obravnavanje posameznih vprašanj in predloge za sprejem aktov in odločitev v skupščini v skladu s tem statutom in poslovnikom skupščine;
- opravlja druge naloge, ki izhajajo iz statuta samoupravne organizacije in skupnosti.

218. člen

Delegat je dolžan o delu občinske skupščine in skupščin drugih družbenopolitičnih skupnosti in o svojem delu obveščati delegacije in temeljne samoupravne organizacije in skupnosti oz. družbenopolitične organizacije, ki so ga delegirale in jim je odgovoren za delo.

Samoupravne organizacije in skupnosti s svojimi splošnimi samoupravnimi akti podrobneje določajo pravice, dolžnosti in odgovornosti delegatov in delegacij razmerje med delegati, delegacijami in pristojnimi samoupravnimi ter strokovnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, način in obliko medsebojnega obveščanja in druga pomembna vprašanja, s katerimi se zagotavljajo pogoji za delovanje delegatov in delegacij.

219. člen

Vsak delegat ima pravico dajati zboru, katerega član je, predloge odlokov in drugih aktov in sprožiti vsako vprašanje z delovnega področja zbora, ob upoštevanju pravic in dolžnosti delegacij.

220. člen

Delegat ima na zasedanju zbora pravico predlagati zboru, katerega član je, naj obravnava vprašanje, ki se nanaša na delo izvršnega sveta, na izvrševanje zakonov in drugih predpisov ali na delo upravnih organov.

Delegat ima na zasedanju zbora pravico zahtevati od izvršnega sveta ali od predstojnika ustreznega upravnega organa odgovor na vprašanja, ki se tičejo njihovega dela ali zadev iz njihove pristojnosti, kot tudi zahtevati pojasnilo predstojnika upravnega organa, ki mora delegatu dati zahtevano pojasnilo.

221. člen

Da bi lahko izvrševal svoje dolžnosti, ima delegat pravico zahtevati od upravnih organov in strokovnih služb občinske skupščine ter od organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti podatke, ki so mu potrebni za njegovo delo v občinski skupščini.

222. člen

Samoupravna organizacija oz. skupnost lahko odpokliče svojo delegacijo ali posameznega njenega člana.

Družbenopolitične organizacije lahko z dogovorom v socialistični zvezi delovnega ljudstva predlagajo odpoklic delegata v družbenopolitičnem zboru občinske skupščine.

Delegacija in vsak njen član ter delegat v občinski skupščini ima pravico dati ostavko.

Delegacija samoupravne organizacije ali skupnosti oz. konferenca delegacij lahko izreče delegatu v skupščini nezaupnico in ga odpokliče.

Odpoklic članov delegacije in delegatov v skupščini se načeloma opravlja na način in po postopku za izvolitev delegacij in pošiljanje delegatov v skupščine družbenopolitičnih skupnosti.

Samoupravne organizacije in skupnosti s svojimi statuti in samoupravnimi sporazumi podrobneje določijo pravice, dolžnosti in odgovornosti za delo delegacij in delegatov ter pogoje za njihovo delo v skladu z zakoni, drugimi predpisi in s tem statutom.

223. člen

Delegat v skupščini uživa imuniteto.

Delegat ne more biti klican na kazensko odgovornost ne priprt ali kaznovan za mnenje, ki ga je izrazil ali za glas, ki ga je dal v zboru in delovnem telesu, v katerega je poslan oz. izvoljen, in v skupščini.

Delegat ne more biti priprt brez dovoljenja zbora, katerega član je, prav tako se zoper njega, če se sklicuje na imuniteto, ne more začeti kazenski postopek brez dovoljenja zbora.

Imunitetno pravico po prejšnjem odstavku tega člena ima delegat v zboru združenega dela in v zboru krajevnih skupnosti od dneva, ko je določen za delegata v delegaciji, do dneva, ko mu ta dolžnost preneha; delegat v družbenopolitičnem zboru in delegat, ki je izvoljen v funkcijo v skupščini, pa od dneva izvolitve do dneva, ko mu preneha mandat oz. ko je razrešen funkcije. Delegatu v zboru združenega dela in v zboru krajevnih skupnosti preneha dolžnost, ko je določen za delegata v zboru združenega

dela in v zboru krajevnih skupnosti drug delegat.

Brez dovoljenja zbora, katerega član je, sme biti delegat priprt samo, če je zaloten pri kaznivem dejanju, za katerega je predpisana kazen strogega zavora nad pet let. V takem primeru mora državni organ, ki je delegatu vzel prostost, to sporočiti predsedniku zbora. Ta predloži primer zboru, da odloči, ali naj se postopek nadaljuje oz. naj ostane odločba o odvzemu prostosti v veljavi.

Zbor sme vzpostaviti imuniteto tudi delegatu, ki se nanjo ni skliceval, če je to potrebno za opravljanje njegove funkcije.

Če zbor ni zbran, lahko da komisija za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja zbora, v katerega je delegat poslan oz. izvoljen, dovoljenje za pripor oz. za kazenski postopek; prav tako lahko odloči, ali naj se kazenski postopek zoper delegata nadaljuje, ali ustavi oz. ali naj odločba državnega organa o priporu obvelja ali neha veljati, ali pa vzpostavi njegovo imunitetno pravico. Odločitev komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja je izvršljiva. Komisija za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja mora sporočiti svojo odločitev zboru na njegovi prvi seji, ki nato odloči ali odločitev komisije potrdi ali razveljavi.

Kadar skupščina samoupravne interesne skupnosti soodloča s skupščino družbenopolitične skupnosti, uživajo člani te skupščine imuniteto v skladu z drugim odstavkom tega člena.

OBČINSKA SKUPŠČINA

1. Položaj in pristojnosti

224. člen

Občinska skupščina je organ družbenega samoupravljanja in najvišji organ oblasti v okviru pravic in dolžnosti občine.

Občinska skupščina izvršuje svoje pravice in dolžnosti na podlagi tega statuta, ustave SRŠ in zakonov.

225. člen

Občinska skupščina:

- določa politiko in odloča o temeljnih vprašanjih, ki so pomembna za politično, gospodarsko, socialno in kulturno življenje ter družbeni razvoj občine;
- odloča o spremembi statuta občine;
- določa splošna načela, cilje in smer politike razvoja občine;
- sprejema odloke in druge splošne akte, v skladu z zakonom ter daje njihovo obvezno razlago;
- sprejema proračun občine in potrjuje zaključni račun proračuna;
- spodbuja samoupravno sporazumevanje in sodeluje pri sklepanju družbenih dogovorov ter v skladu z zakonom predpisuje posameznim samoupravnim organizacijam in skupnostim obvezno sklepanje samoupravnih sporazumov;
- sprejema družbeni plan;
- obravnava vprašanja s področja ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite;
- obravnava vprašanja, ki so skupnega pomena za organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti v občini in usklajuje njihove odnose in interese;
- razpiše občinski referendum;
- skrbi za izvajanje začrtane politike predpisov in drugih splošnih aktov in določa politiko izvrševanja predpisov in drugih splošnih aktov ter obveznosti organov in organizacij v zvezi z njihovim izvrševanjem;
- odloča o razpisu javnega posojila;
- obravnava stanje in splošne probleme ustavnosti in zakonitosti;
- organizira in opravlja družbeno nadzorstvo na območju občine ter izvršuje nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti v občini;
- določa temeljno organizacijo upravnih organov, njihove pravice in dolžnosti ter pooblastila;
- opravlja politično nadzorstvo nad delom izvršnega sveta, upravnih organov in skupščini odgovornih nosilcev samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij ter usmerja delo teh organov;
- odpravlja in razveljavlja predpise in splošne akte izvršnega sveta, če so ti v nasprotju z ustavo, zakonom ali drugimi predpisi;
- uresničuje družbeno varstvo samoupravnih pravic delegatov in družbene lastnine ter obravnava mnenje in predloge organov, ki v občini poleg nje uresničujejo varstvo samoupravnih pravic in

družbene lastnine;

- sprejema začasne ukrepe, če so v organizacijah združenega dela ali drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih bistvene motnje v samoupravnih odnosih, če so huje prizadeti družbeni interesi ali če organizacija ali skupnost ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti;
- ustanavlja organizacije združenega dela in druge organizacije;
- voli in razrešuje predsednika in enega ali več podpredsednikov občinske skupščine;
- voli in razrešuje predsednika, enega ali več podpredsednikov in člane izvršnega sveta občinske skupščine;
- voli in razrešuje predsednika in sodnike temeljnega sodišča;
- voli in razrešuje sodnika za prekrške;
- imenuje in razrešuje predstojnike občinskih upravnih organov;
- imenuje in razrešuje sekretarja občinske skupščine;
- imenuje in razrešuje individualne poslovodne organe, ki jih določa zakon ali drug ustrezen akt;
- imenuje in razrešuje občinskega družbenega pravobranilca samoupravljanja;
- imenuje in razrešuje javnega tožilca temeljnega javnega tožilstva in njegove namestnike;
- daje soglasje k imenovanju in razrešitvi drugih funkcij, ki jih določa zakon;
- opravlja druge zadeve, za katere je pristojna po ustavi, zakonu, po drugih prepisih in tem statutu.

226. člen

Občinska skupščina lahko sklene, da posamezna vprašanja iz svoje pristojnosti, da v javno razpravo delavcem v organizacijah združenega dela ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter delovnim ljudem in občanom v krajevnih skupnostih.

Občinska skupščina lahko razpiše referendum, da se delovni ljudje in občani vnaprej izjavijo o posameznih vprašanjih iz pristojnosti občinske skupščine ali da potrdijo odlok ali drugi splošni akt. Odločitev, sprejeta na referendumu, je obvezna.

Občinska skupščina v roku enega leta po izidu referendumu ne more sprejeti nobene odločitve, ki bi bila v nasprotju z izidom referendumu.

2. Sestava zborov

227. člen

Občinsko skupščino sestavljajo: zbor združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor.

228. člen

Zbor združenega dela sestavlja 51 delegatov, in sicer:

- 38 delegatov temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti s področja gospodarstva;
- 5 delegatov temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti s prosvetno-kulturnega in raziskovalnega področja;
- 1 delegat temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti s socialnozdravstvenega področja;
- 3 delegati delovnih ljudi, ki delajo v kmetijstvu z delovnimi sredstvi, na katerih ima kdo lastninsko pravico skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in sredstva, organizirani v skupnosti in druge z zakonom določene oblike;
- 3 delegati delovnih ljudi, ki delajo v obrtni in v podobnih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih ima kdo lastninsko pravico skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, organizirani v skupnosti in druge z zakonom določene oblike;
- 1 delegat delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela. Zbor krajevnih skupnosti sestavlja 32 delegatov delovnih ljudi in občanov iz krajevnih skupnosti. Družbenopolitični zbor sestavlja 25 delegatov delovnih ljudi in občanov, organiziranih v družbenopolitičnih organizacijah.

Z odlokom občinske skupščine se določijo kriteriji za delegiranje s tem statutom določenega števila delegatov v zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor.

3. Pristojnosti in delo zborov

229. člen

Zbor združenega dela odloča oz. sodeluje pri odločanju o vprašanih, ki so pomembna za delavce in druge delovne ljudi v združenem delu.

Zbor krajevnih skupnosti odloča oz. sodeluje pri odločanju o vprašanih, ki so pomembna za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih oz. občini.

Družbenopolitični zbor kot zbor enotne fronte socialističnih sil v občini zagotavlja stabilnost samoupravnega družbenopolitičnega sistema v občini s tem, da družbenopolitične organizacije prek svojih delegatov v njem enakopravno soodločajo z ostalimi skupščinskimi zbori o temeljnih vprašanih varstva in razvoja samoupravnih družbenoekonomskih in političnih odnosov v občini, prevzemajo soodgovornost za uresničevanje teh odločitev v družbeni praksi ter zavzemajo stališča tudi o drugih vprašanih, ki terjajo družbenopolitično oceno in usmeritev.

230. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor razpravljajo in odločajo o vprašanih iz pristojnosti občinske skupščine enakopravno; zbor združenega dela in zbora krajevnih skupnosti enakopravno ter zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor na skupni seji.

Določene zadeve opravljata zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti tudi samostojno.

Družbenopolitični zbor sodeluje v postopku sprejemanja odlokov in drugih splošnih aktov skupščine z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti tudi tako, da sprejema stališča o zadevah, določenih s tem statutom ali s poslovnikom skupščine.

O zadevah iz pristojnosti skupščine, o katerih enakopravno odločajo skupščine samoupravnih interesnih skupnosti za območje občine, odločajo pristojni zbori enakopravno s skupščino ustrezne samoupravne interesne skupnosti.

231. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor enakopravno:

ODLOČAJO:

- o uvedbi postopka za spremembo statuta;
- o podelitvi domicila;
- o pobratenju z drugimi občinami;
- o vključitvi občine v skupnosti občin;
- o uvedbi postopka o spremembi območja občine;
- o delitvi priznanj in nagrad občine.

SPREJEMAJO:

- statut in spremembe statuta občine;
- poslovnik občinske skupščine;
- družbeni plan občine.

SPREJEMAJO ODLOKE IN DRUGE SPLOŠNE AKTE, ki se nanašajo na:

- kadrovsko politiko,
- skrb za udeležence NOV,
- ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito v občini;
- pristojnost in delo izvršnega sveta občinske skupščine;
- pristojnost, organizacijo in delo sekretariata občinske skupščine;
- ustanavljanje in organizacijo občinskih organov in njihovih služb;
- nagrade in priznanja občine;
- ustanavljanje odborov, komisij in drugih delovnih teles vseh zborov skupščine.

VOLIJO IN RAZREŠUJEJO:

- predsednika in enega ali več podpredsednikov občinske skupščine;
- predsednika in enega ali več podpredsednikov in člane izvršnega sveta;
- predsednike in člane stalnih komisij in drugih stalnih ali občasnih delovnih teles občinske skupščine;
- predsednika in sodnike temeljnega sodišča;
- sodnike za prekrške.

IMENUJEJO IN RAZREŠUJEJO:

- občinskega javnega pravobranilca;
- družbenega pravobranilca samoupravljanja;
- javnega tožilca temeljnega javnega tožilstva in njegove namest-

nike;

- sekretarja občinske skupščine;
- predstojnike občinskih upravnih organov in drugih služb, če je to predpisano z zakonom ali odlokom občinske skupščine;
- individualne poslovodne organe organizacij posebnega družbenega pomena, če je tako določeno z zakonom;
- člane organov upravljanja samoupravnih organizacij in skupnosti, če je tako določeno z zakonom ali drugim aktom občinske skupščine.

DAJEJO SOGLASJE K IMENOVANJU:

- tajnika samoupravne interesne skupnosti,
- individualnih poslovodnih organov organizacij posebnega družbenega pomena, če tako določa zakon.

DOLOČAJO DELEGATE:

- za zbor občin skupščine SR Slovenije;
- za skupščino skupnosti občin ljubljanske regije.

Pristojni zbori občinske skupščine in skupščine samoupravnih interesnih skupnosti ne morejo sprejeti odloka ali drugega akta v nasprotju s stališči družbenopolitičnega zbora. Če je sprejeto besedilo odloka oziroma drugega akta v nasprotju s stališčem družbenopolitičnega zbora, se opravi usklajevalni postopek.

232. člen

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti enakopravno:

- sprejemata proračun in zaključni račun proračuna občine, opravljata nadzor nad izvrševanjem proračuna;
- sprejemata družbeni plan razvoja ljubljanske regije;
- odločata o razpisu javnega posojila;
- odločata o občinskem referendumu in razpisu občinskega samopriskpevka,
- sprejemata odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na uresničevanje z družbenimi plani začrtane politike in v skladu s tem usmerjanje delitve dohodka, na zaposlovanje in socialno varnost delovnih ljudi in občanov ter na družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov ter družbene lastnine in na družbenoekonomski razvoj občine ter programe dolgoročnega razvoja;
- sprejemata odloke in druge splošne akte, s katerimi se urejajo pravice in obveznosti delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, če po tem statutu za to ni pristojen posamezen zbor,
- odločata o zadolžitvah, prevzemanju jamstva in o drugih premoženjsko-pravnih razmerjih v občini;
- sprejemata odloke in druge splošne akte s področja davkov, taks in drugih davščin;
- odločata o ukrepih za varstvo dobrin splošnega pomena in vrednot človekovega okolja;
- odločata o ustanovitvi organizacij združenega dela posebnega družbenega pomena;
- dajeta soglasje k programu razvoja organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena;
- sprejemata začasne ukrepe, če so v organizacijah združenega dela ali drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih bistvene motnje v samoupravnih odnosih, če so huje prizadeti družbeni interesi ali če organizacija oziroma skupnost ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti;
- odločata o združenju sredstev občine z drugimi občinami in to o organizaciji skupnih organov organizacij in služb;
- odločata o vseh vprašanih, ki so pomembna za življenje in delo delavcev v združenem delu ter delovnih ljudi in občanov na področju prostorskega planiranja in urejanja prostora, izgradnje in urejanja naselij, stanovanjskega gospodarstva, komunalnih dejavnosti, gospodarjenja s stavbnimi zemljišči, javnega prometa in na drugih področjih, če posamezne zadeve niso v pristojnosti posameznega zbora;
- potrjujeta samoupravne sporazume o ustanovitvi samoupravnih interesnih skupnosti in statute teh skupnosti, če tako določa zakon;
- sprejemata predpise o ugotavljanju javnega interesa pri opravljanju posameznih dejavnosti;
- odločata o začasni ureditvi posameznih vprašanj, od katerih je bistveno odvisno delo samoupravne interesne skupnosti, če organi skupnosti o teh vprašanih ne odločijo sami;
- odločata o vprašanih opravljanja obsega dela s sredstvi, ki so lastnina občanov;

- odločata o uvedbi prostovoljnega varčevanja in o drugih oblikah prostovoljnega in solidarnega združevanja sredstev v občini;
- opravljata druge zadeve iz pristojnosti občinske skupščine, ki jih po tem statutu ne opravljajo vsi zbori enakopravno, oziroma za katere ni pristojen posamezen zbor.

233. člen

Družbenopolitični zbor sprejema stališča do posameznih vprašanj, o katerih odločata zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti, v kolikor z njima ne sodeluje pri enakopravnem odločanju in se nanašajo na:

- temeljne cilje in razmerja ter politiko razvoja na vseh področjih družbenoekonomskega življenja v občini, zlasti na:
- družbeni plan razvoja ljubljanske regije;
- družbenoekonomski razvoj občine ter programe dolgoročnega razvoja;
- družbeni sistem informiranja in javnega obveščanja;
- družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov ter družbene lastnine;
- uresničevanje ustavnosti in zakonitosti ter varstvo svoboščin in pravic človeka in občana;
- medsebojna razmerja v združenem delu;
- družbenoekonomski položaj in združevanje kmetov;
- zagotavljanje pravic pomoči občanom;
- združevanje občanov in pravni položaj verskih skupnosti;
- splošna vprašanja informiranja v občini in na splošne pogoje javnega obveščanja;
- druge zadeve, ki se nanašajo na uresničevanje ustavnosti in zakonitosti ter za varstvo svoboščin in pravic človeka in občana.

234. člen

Zbor združenega dela samostojno in v skladu s svojo pristojnostjo sprejema odloke in druge splošne akte ter ukrepe za urejanje zadev, ki se nanašajo na:

- stanje in razvoj posameznih gospodarskih področij;
- medsebojna razmerja v združenem delu in delovna razmerja;
- varstvo pri delu;
- samoupravne družbenoekonomske odnose in delitev dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela ter druga vprašanja, ki imajo splošen pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine;
- predloge in stališča zborov delovnih ljudi v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah ter jih obvešča o svojih stališčih, ukrepah in sklepah;
- samoupravno sporazumevanje na posameznih gospodarskih in družbenih področjih;
- usklajevanje posameznih in skupnih interesov delovnih ljudi na vseh področjih združenega dela;
- začasne ukrepe zoper organizacije združenega dela v skladu z zakonom;
- druge zadeve s področja samoupravnih pravic delavcev in njihovih dolžnosti, če te zadeve niso v pristojnosti drugega zbora.

Zbor združenega dela samostojno sprejme odlok o tem, katere delegacije se združujejo v konferenco delegacij zaradi pošiljanja delegatov v zbor združenega dela in določa skladno z zakonom sam ali skupaj z zbori združenega dela drugih občinskih skupščin delegata za zasedanje zbora združenega dela skupščine SR Slovenije.

235. člen

Odločitev o izločitvi dela dohodka za skupne in splošne družbene potrebe ter o namenu in obsegu sredstev za te potrebe ne more biti sprejeta, če je ne sprejme zbor združenega dela.

236. člen

Zbor krajevnih skupnosti samostojno v skladu z njegovo pristojnostjo:

- sprejema odloke in druge splošne akte iz pristojnosti občinske skupščine, ki urejajo življenje in delo občanov v krajevnih skupnostih
- obravnava in usklajuje programe razvoja krajevnih skupnosti v občini ter proučuje, usmerja in spodbuja delo krajevnih skupnosti;
- določa kriterije za delitev sredstev za krajevne skupnosti ter daje drugim zborom in skupščinam samoupravnih interesnih skupnosti mnenja in stališča glede problematike krajevnih skupnosti in glede vprašanj, ki jih vsebujejo programi razvoja

krajevnih skupnosti v občini;

- obravnava delovanje neposrednih oblik samoupravljanja v krajevnih skupnostih in daje priporočila za razvoj in delovanje teh oblik;
- obravnava vsa vprašanja in odnose, ki so pomembni za življenje delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih in ki se nanašajo na področje sodelovanja med krajevnimi skupnostmi v občini, gospodarjenja in uporabo dobrin v splošni rabi ter uporabe mestnega zemljišča ter o tem zavzema stališča, daje mnenja in predloge;
- obravnava vprašanja, ki se nanašajo na imena cest, ulic, trgov, poti, parkov na območju občine ter daje o teh vprašanjih mnenja in predloge skupščini občine;
- obravnava vprašanja upravljanja in vzdrževanja občinskih cest in ureja promet na njih;
- spodbuja sodelovanje med delegacijami krajevnih skupnosti zaradi uspešnega skupnega reševanja nalog iz pristojnosti zbora in sporazumnega reševanja drugih vprašanj skupnega pomena za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih, usklajuje delo v krajevnih skupnostih ter o tem daje priporočila, predloge in mnenja;
- sproži postopek za samoupravno sporazumevanje krajevnih skupnosti;
- obravnava pripombe in predloge zborov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih in jih obvešča o svojih ukrepih in sklepih;
- zadrži izvršitev splošnega akta najvišjega organa samoupravljanja v krajevni skupnosti do sklepa ustavnega sodišča ali sodišč združenega dela, če misli, da je akt v nasprotju z ustavo ali zakonom in uvede postopek za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti tega akta,
- opravlja druge zadeve s področja samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov, če te zadeve niso v pristojnosti drugega zbora.

237. člen

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti občine na področju vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva odločajo enakopravno s pristojnimi zbori o vprašanjih, ki se nanašajo na dejavnost teh samoupravnih interesnih skupnosti.

Skupščina posamezne samoupravne interesne skupnosti iz prejšnjega odstavka, zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti enakopravno:

- sprejemajo odloke in druge splošne akte iz pristojnosti občinske skupščine, ki se nanašajo na dejavnost, za katero je posamezna samoupravna interesna skupnost ustanovljena;
- določajo politiko na področju dejavnosti posamezne samoupravne interesne skupnosti;
- sprejemajo plane in programe razvoja in dejavnosti na področju posamezne samoupravne interesne skupnosti;
- odločajo o drugih vprašanjih, če tako določa zakon;
- odločajo o ustanavljanju in prenehanju organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost s področja posamezne interesne skupnosti;
- obravnavajo delovni plan družbenega razvoja občine, ki se nanaša na njihovo področje.

238. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor na skupni seji:

- volijo in odpokličejo delegate za zbor občin skupščine SR Slovenije,
- volijo predsednika in člane predsedstva SR Slovenije,
- opravljajo druge zadeve, če tako določajo zakon, ta statut ali poslovnik za delo skupščine.

239. člen

Vsak zbor, ki ne sodeluje pri odločanju o posameznem vprašanju, ima pravico razpravljati o tem vprašanju, zavzemati stališča in dajati svoje predloge pristojnim zborom, če gre za vprašanja, ki imajo poseben pomen za izvrševanje njegovih nalog.

Pristojni zbori morajo pred odločitvijo razpravljati o stališčih in predlogih tega zbora.

240. člen

Vsak zbor v okviru svojega delovnega področja zahteva od izvršnega sveta občinske skupščine vsakih 6 mesecev poročilo in mu postavlja vprašanja.

Vsak zbor lahko v okviru svojega delovnega načrta zahteva poročila in pojasnila od predstojnikov občinskih upravnih organov.

241. člen

Vsak zbor zaseda in odloča ločeno na svoji seji. Zbori, ki enakovrno sodelujejo pri odločanju, lahko zasedajo skupaj, glasujejo pa ločeno.

242. člen

Zbor veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina delegatov v zboru.

Zbor sprejema odloke in druge splošne akte z večino glasov vseh delegatov v zboru, razen če se s tem statutom ne zahteva posebna večina. Kadar zbori odločajo na skupni seji, veljavno sklepajo z večino glasov na seji, na kateri je navzoča večina vseh delegatov vsakega zбора.

Glasovanje je javno. Če zbor v skladu s poslovníkom tako sklène, se glasuje tajno.

243. člen

Občinska skupščina ima svoj poslovnik, s katerim ureja način dela, faze postopka za sprejemanje predpisov in drugih aktov glede na doseženo stopnjo soglasja, način usklajevanja stališč in preverjanje stopnje soglasja, natančneje določa delovna področja zborov, soodločanje skupščin samoupravnih interesnih skupnosti s pristojnimi zbori, način usklajevanja njihovega dela in druge za delo občinske skupščine in njenih zborov pomembne zadeve.

4. Predsednik skupščine in predsedniki zborov

244. člen

Občinska skupščina ima predsednika in enega ali več podpredsednikov.

Občinska skupščina izvoli predsednika in enega ali več podpredsednikov z javnim glasovanjem izmed delegatov v občinski skupščini na predlog občinske konference SZDL po prej opravljenem kandidacijskem postopku na skupni seji zboru združenega dela, zboru krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zboru.

Volitve se lahko opravijo, če je na skupni seji navzočih več kot 2/3 delegatov vsakega zboru.

Predsednik in eden ali več podpredsednikov se volijo za štiri leta in ne morejo biti več kot 2x zaporedoma izvoljeni na to dolžnost.

Predsedniku in enemu ali več podpredsednikom skupščine prenehajo funkcije, če jim pred potekom časa, za katerega so bili izvoljeni, preneha mandat.

245. člen

Predsednik občinske skupščine:

- predstavlja občinsko skupščino;
- sklicuje in vodi skupno sejo vseh zborov skupščine;
- daje pobudo za obravnavo posameznih vprašanj s samostojnega oz. enakopravnega delovnega področja zborov ter skrbi za usklajevanje njihovega dela;
- skrbi za izvajanje poslovníka o delu občinske skupščine;
- skrbi za javnost dela skupščine in za uveljavljanje pravic delegatov v zvezi z opravljanjem njihove funkcije v skupščini;
- podpisuje odloke in druge akte, ki jih sprejme občinska skupščina;
- opravlja druge zadeve, ki so mu dane z ustavo, zakonom, statutom, poslovníkom in drugimi predpisi.

246. člen

Predsednik skupščine lahko v sporazumu s predsedniki zborov skliče sejo zborov, na katerih zbori skupaj obravnavajo zadeve, ki so skupnega pomena za zbor.

247. člen

Podpredsednik oziroma podpredsedniki skupščine pomagajo predsedniku pri delu in opravljajo v dogovoru z njim posamezne zadeve iz njegovega delovnega področja.

Če je predsednik skupščine zadržan, določi enega izmed podpredsednikov, da ga nadomešča. Če predsednik skupščine ne more določiti svojega namestnika, odloči o tem predsedstvo skupščine.

248. člen

Vsak zbor občinske skupščine ima predsednika, ki ga izvoli zbor izmed delegatov tega zboru na predlog občinske konference SZDL.

Vsak zbor občinske skupščine izvoli izmed delegatov zboru tudi podpredsednika zboru, ki nadomešča predsednika zboru, kadar je ta zadržan.

249. člen

Predsednik zboru predstavlja zbor, sklicuje in vodi njegove seje, skrbi, da zbor posluje po poslovníku, podpisuje predpise in druge akte, ki jih sprejme zbor in opravlja druge zadeve, ki so mu dane s statutom, poslovníkom zboru in z drugimi predpisi.

250. člen

Delegacija, katere član je izvoljen za predsednika ali podpredsednika skupščine ali za predsednika in podpredsednika zboru, ima pravico pošiljati na zasedanja zboru drugega delegata, vendar pa delegat, ki je bil izvoljen za navedeno funkcijo, v tem primeru nima pravice glasovati.

5. Predsedstvo občinske skupščine

251. člen

Predsedstvo občinske skupščine sestavljajo: predsednik skupščine in predsedniki zborov ter podpredsednik oziroma podpredsedniki skupščine in podpredsedniki zborov.

Pri delu predsedstva skupščine sodeluje predsednik izvršnega sveta.

252. člen

Pri delu predsedstva skupščine sodelujejo predsedniki skupščin samoupravnih interesnih skupnosti za območje občine, kadar predsedstvo razpravlja o zadevah, o katerih te skupščine enakopravno odločajo s pristojnimi zbori skupščine.

Pri delu predsedstva skupščine sodeluje tudi sekretar skupščine.

Pri delu predsedstva skupščine lahko sodelujejo tudi predsedniki delovnih teles skupščine, ki jih določi predsedstvo skupščine.

Na sejo predsedstva skupščine se lahko povabijo predstavniki družbenopolitičnih organizacij v občini.

253. člen

Predsedstvo občinske skupščine:

- obravnava vprašanja usklajevanja in programiranja dela zborov in delovnih teles v skupščini in njihovega sodelovanja s skupščinami samoupravnih interesnih skupnosti;
- skrbi za sodelovanje skupščine s skupščino SR Slovenije in drugimi občinskimi skupščinami;
- skrbi za sodelovanje skupščine s krajevnimi skupnostmi, družbenopolitičnimi organizacijami, samoupravnimi interesnimi skupnostmi, organizacijami združenega dela in z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi v občini;
- skrbi za izvajanje poslovníka o delu skupščine, razlaga določbe poslovníka;
- predlaga sredstva, ki naj bodo v predlogu proračuna občine zagotovljena za delo skupščine in sekretariata skupščine;
- opravlja druge zadeve določene s poslovníkom za delo skupščine.

254. člen

Predsedstvo skupščine dela na sejah. Za organiziranje in pripravljanje sej predsedstva skrbi predsednik skupščine.

Sekretar skupščine pomaga predsedniku skupščine pri organiziranju in pripravljanju sej predsedstva skupščine, skrbi za zapisnike teh sej in za izvajanje sklepov predsedstva skupščine.

6. Sekretar skupščine

255. člen

Sekretar skupščine organizira, vodi in usklajuje delo sekretariata skupščine pri opravljanju nalog in zadev v zvezi z delovanjem

občinske skupščine, njenih zborov in delovnih teles ter za sodelovanje z delegacijami in konferencami delegacij.

Sekretarja skupščine imenuje občinska skupščina in je za svoje delo in delo sekretariata skupščine odgovoren občinski skupščini.

256. člen

Organizacijo in delovno področje sekretariata skupščine določi občinska skupščina z odlokom na predlog predsedstva skupščine.

7. Delovna telesa občinske skupščine in njenih zborov

257. člen

Občinska skupščina in njeni zbori lahko ustanovijo komisije, odbore in druga stalna ali občasna delovna telesa za proučevanje predlogov, predpisov in drugih aktov, ki jih sprejema občinska skupščina in njeni zbori in za preučevanje drugih vprašanj iz pristojnosti občinske skupščine.

258. člen

Delovna telesa se ustanovijo z nalogo, da ugotavljajo in obravnavajo pobude, predloge, mnenja in pripombe, ki jih delovni ljudje in občani izražajo v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih in se nanašajo na delo skupščine, ugotavljajo in obravnavajo stališča in pobude delegacij in konferenc delegacij glede zadev, o katerih odločajo zbori, pripravljajo, proučujejo in obravnavajo predloge za izdajo odlokov in drugih splošnih aktov, pri čemer zlasti skrbijo, da so stališča delegacij temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti in stališča, ki so se izoblikovala v zborih, izražena v predloženih aktih, spremljajo izvajanje politike, ki jo določa skupščina, ugotavljajo stanje na posameznih področjih družbenega življenja, dajejo pobude, predloge in mnenja izvršnemu svetu in občinskemu upravnemu organom ter proučujejo druge zadeve iz pristojnosti zborov.

259. člen

Z odlokom občinske skupščine se določijo stalna ali občasna delovna telesa občinske skupščine ter njihova sestava, naloge in način dela.

IZVRŠNI SVET

260. člen

Izvršni svet je izvršilni organ občinske skupščine. Izvršni svet skrbi za izvajanje politike in za izvrševanje predpisov in drugih splošnih aktov občinske skupščine, družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov, ki jih sprejme in sklepa občinska skupščina in za izvrševanje družbenega plana občine.

Izvršni svet spremlja in obravnava družbenopolitično in ekonomsko stanje in razvoj občine in je odgovoren občinski skupščini v okviru pravic in dolžnosti občine za stanje na vseh področjih družbenega življenja v občini ter za to, da se zagotovi celovitost, kontinuiteta in dogovorjeni cilji pri uresničevanju politike družbenega razvoja v občini.

Izvršni svet je odgovoren občinski skupščini tudi za delo občinskih upravnih organov in to predvsem, da vsak na svojem področju izvajajo oz. zagotavljajo izvajanje politike, ki so jo določili občinska skupščina in skupščine širših družbenopolitičnih skupnosti ter izvajanje zakonov in drugih predpisov ter drugih splošnih aktov občinske skupščine in organov širših družbenopolitičnih skupnosti.

Izvršni svet uresničuje svojo odgovornost z izvrševanjem pravic in dolžnosti, ki jih ima po ustavi, statutu občine, odlokih, zakonih in drugih predpisih.

261. člen

Pri uresničevanju svoje odgovornosti in v okviru svoje funkcije izvršni svet:

- izvaja politiko občinske skupščine in skrbi za izvrševanje te politike;
- skrbi, da se izvajajo zakoni in drugi predpisi, družbeni plani občine in širših družbenopolitičnih skupnosti, proračun občine, odloki in splošni akti občinske skupščine ter samoupravni splošni akti;
- predlaga občinski skupščini izdajo odlokov in drugih splošnih aktov ter določa predlog družbenega plana občine, občinskega proračuna in zaključnega računa;

- daje občinski skupščini mnenja o predlogih odlokov in drugih splošnih aktov, ki jih skupščini pošiljajo pooblašteni predlagatelji;
- izvršuje občinski proračun;
- izdaja predpise za izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov občinske skupščine in posameznih zborov;
- skrbi za izvajanje sklepov občinske skupščine s področja družbene samozaščite, varnosti in notranjih zadev;
- skrbi za izvajanje politike ljudske obrambe in za izvrševanje priprav za obrambo v občini;
- usmerja in vsklajuje delo občinskih upravnih organov in organizacij na področju ljudske obrambe, zagotavlja, da ti organi izvajajo politiko skupščine in izvršujejo predpise ter nadzorujejo delo teh organov in organizacij pri obrambnih pripravah;
- skrbi za izdelavo in izvajanje ukrepov za pripravljenost upravnih organov, organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij občinskega pomena, za primer neposredne vojne nevarnosti;
- določa osnove za pripravo predloga obrambnega načrta občine in skrbi za organizirano in načrtno pripravljavanje in dopolnjevanje obrambnih načrtov temeljnih upravnih organov za delo v vojni;
- predlaga finančna sredstva, ki so potrebna za izvrševanje nalog po obrambnem načrtu in za zagotovitev blagovnih rezerv ter sredstva za financiranje priprav in dejavnosti, ki so posebnega pomena za ljudsko obrambo;
- obravnava varnostno problematiko in daje mnenje k varnostni oceni;
- usklajuje in usmerja delo občinskih upravnih organov, da bi se zagotovilo izvajanje politike in izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov občinske skupščine;
- odloča v sporu o pristojnosti med posameznimi občinskimi upravnimi organi;
- predlaga ukrepe za izboljšanje organizacije in dela občinskih upravnih organov;
- predlaga ustanovitev ali odpravo občinskih upravnih organov in spremlja njihovo delo;
- ustanavlja občinske enote civilne zaščite in imenuje občinski štab za civilno zaščito;
- odpravlja nadzorstvo nad delom upravnih organov in organizacij z javnimi pooblastili in razveljavlja predpise ter posamične akte teh organov oz. organizacij, če so v nasprotju z zakonom, drugimi predpisi ali splošnimi akti;
- ustanavlja odbore, komisije in druga stalna in občasna delovna telesa za opravljanje nalog iz svoje pristojnosti;
- opravlja druge zadeve določene z ustavo, zakonom in statutom občine;
- po pooblastilu občinske skupščine opravlja druge naloge, ki mu jih poveri občinska skupščina.

262. člen

Izvršni svet sestajajo predsednik, eden ali več podpredsednikov in določeno število članov.

Občinska konferenca SZDL po opravljenem kandidacijskem postopku predlaga kandidata za predsednika izvršnega sveta občine in poda mnenje k njegovemu predlogu za sestavo izvršnega sveta. Kandidati za predsednika, podpredsednike in člane izvršnega sveta morajo imeti ustrezno strokovno, moralno in politično raven.

Predsednika in enega ali več podpredsednikov in člane izvršnega sveta voli občinska skupščina za štiri leta.

Za predsednika, enega ali več podpredsednikov izvršnega sveta je lahko ista oseba izvoljena 2 x zaporedoma.

263. člen

Predsednik izvršnega sveta ima pravico predlagati skupščini razrešitev posameznih članov sveta in izvolitev novih.

Razrešitev ali ostavka predsednika sveta, ali ostavka večine članov izvršnega sveta ima za posledico ostavko celotnega sveta.

Če izvršni svet kolektivno odstopi ali če mu je izglasovana nezaupnica, ostane v svoji funkciji do izvolitve novega sveta.

264. člen

Pri izvrševanju svojih nalog ima izvršni svet pravico zahtevati od organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter državnih organov,

da mu dajo podatke in pojasnila o vprašanih z njihovega delovnega področja. Organizacije in organi so mu te podatke in pojasnila dolžni dati.

265. člen

Izvršni svet dela in odloča o vprašanih iz svoje pristojnosti na seji.

Izvršni svet odloča z večino glasov vseh članov.

266. člen

Predsednik izvršnega sveta predstavlja svet, predpisuje posamične akte, s katerimi se oblikujejo ali izvršujejo posamezne imovinske pravice ali obveznosti občine, sklicuje seje sveta in jim predseduje ter skrbi za izvajanje sklepov sveta.

Predsednika sveta v njegovi odsotnosti ali daljši zadržanosti nadomešča podpredsednik ali eden izmed podpredsednikov, ki ga določi predsednik. Če predsednik ne more določiti svojega namestnika, ga določi izvršni svet.

267. člen

Izvršni svet je dolžan obveščati občinsko skupščino o svojem delu.

Izvršni svet lahko predlaga pristojnemu zboru skupščine, da se odloži obravnavanje predloga odloka ali drugega splošnega akta skupščine ali da se zaradi obravnave določenega vprašanja sestavi skupna komisija iz članov pristojnega zbora skupščine in članov izvršnega sveta ali da se skliče seja pristojnega zbora skupščine, na kateri bi izvršni svet razložil svoje stališče.

Izvršni svet je dolžan, da zborom skupščine daje poročilo o izvajanju politike in o izvrševanju zakonov, odlokov in drugih aktov.

268. člen

Če izvršni svet meni, da ne bo mogel zagotoviti izvajanja določene politike ali izvrševanja odloka ali drugega splošnega akta občinske skupščine, katerega izdaja se predlaga, ali da ne more prevzeti odgovornosti za opravljanje svoje funkcije, če ne bo sprejet predlagani odlok ali drug splošni akt, katerega izdajo predlaga, lahko postavi vprašanje zaupnice.

Vsak zbor občinske skupščine lahko na predlog najmanj deset delegatov v zboru postavi vprašanje zaupnice izvršnemu svetu.

Vprašanje zaupnice izvršnemu svetu mora skupščina obravnavati.

Če skupščina izglasuje izvršnemu svetu nezaupnico, je ta dolžan odstopiti.

269. člen

Najmanj 10 delegatov kateregakoli zbora občinske skupščine lahko v svojem zboru sproži interpelacijo, naj se obravnavajo posamezna politična vprašanja v zvezi z delom izvršnega sveta.

270. člen

Vsak član izvršnega sveta ima pravico sprožiti obravnavanje vprašanj iz pristojnosti sveta, dati pobudo za pripravo odlokov in drugih splošnih aktov, za katerih predlaganje je pristojen svet in predpisov, ki jih sam izdaja ter prelagati svetu naj določi načelna stališča in smernice za delo občinskih upravnih organov.

Član izvršnega sveta ima pravico in dolžnost, da v skladu s stališčem sveta predstavlja svet v občinski skupščini.

271. člen

Člani izvršnega sveta uživajo enako imuniteto kot delegati v občinski skupščini.

O imuniteti člana izvršnega sveta odloča svet.

272. člen

Podrobnejša organizacija, naloge izvršnega sveta in njegova razmerja do občinske skupščine in njenih zborov, do organov samoupravnih interesnih skupnosti in do občinskih upravnih organov se določijo z odlokom občinske skupščine.

DRUŽBENI SVETI

273. člen

Z odlokom občinske skupščine se ustanovijo družbeni sveti, katerih naloga je stalno sodelovanje med organi občinske skupščine in družbenopolitičnimi organizacijami. Družbeni sveti zagotavljajo demokratično menjava mnenj, družbeno koordinacijo in oblikovanje stališč teh organov in organizacij glede določanja ter izvajanja politike izvršnega sveta in organov uprave.

V delu družbenih svetov se zagotovi sodelovanje ustreznih znanstvenih in strokovnih institucij in oseb.

Z odlokom se tudi podrobneje določi delo, sestav in način dela družbenih svetov.

OBČINSKI UPRAVNI ORGANI

274. člen

Upravni organi občine opravljajo upravne naloge iz občinske pristojnosti na upravnem področju, za katerega so ustanovljeni.

Upravni organi izvajajo politiko, ki so jo določili občinska skupščina in skupščine širših družbenopolitičnih skupnosti oz. zagotavljajo njihovo izvrševanje.

Upravni organi odgovarjajo za stanje in spremljajo stanje in razvoj na področjih, za katera so ustanovljeni, opozarjajo na pojave, ki jih ugotovijo pri izvajanju zakonov in drugih predpisov ter določene politike in dajejo pobude za reševanje teh vprašanj s teh področij izvršnemu svetu in občinski skupščini.

Upravni organi pripravljajo predpise in druge splošne akte in opravljajo druge strokovne zadeve v okviru svoje pristojnosti za potrebe občinske skupščine, posameznih zborov, izvršnega sveta ter drugih organov in teles občinske skupščine.

Upravni organi odločajo o upravnih stvareh, opravljajo upravno nadzorstvo in druge upravne zadeve, izdajajo izvršilne predpise in druge upravne akte ter opravljajo druge naloge, ki spadajo v njihovo pristojnost na podlagi ustave, zakonov in drugih predpisov ter splošnih aktov.

Z odlokom občinske skupščine, izdanim na podlagi zakona, se lahko prenese na organizacijo združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter na druge organizacije ali organe pravice ali dolžnosti, da s svojimi akti urejajo določene odnose skupnega pomena, da odločajo o posameznih upravnih zadevah, o pravicah in dolžnostih občanov in da izvršujejo druga javna pooblastila.

275. člen

Upravni organi so samostojni v okviru svojih pooblastil in za svoje delo odgovarjajo občinski skupščini in izvršnemu svetu.

Upravni organi so pri svojem delu dolžni ravnati se v skladu s stališči in smernicami občinske skupščine ter izvršnega sveta.

Upravni organi sodelujejo med seboj z upravnimi organi drugih družbenopolitičnih skupnosti, z organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi o vprašanih, za katera imajo te organizacije in skupnosti interes in zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu.

276. člen

Upravni organi s svojim delom zagotavljajo na področjih, ki sodijo v njihovo pristojnost in na katerih so neposredno odgovorni za izvrševanje predpisov, učinkovito izvrševanje pravic in interesov delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter redno seznanjajo skupščino in izvršni svet o stanju na posameznih področjih, ju obveščajo o svojih ugotovitvah ter dajejo predloge za uspešnejše, učinkovitejše delovanje občinske uprave.

Na področjih iz pristojnosti samoupravnih interesnih skupnosti, delovnih organizacij posebnega družbenega pomena in drugih skupnosti in organizacij, kjer te skupnosti in organizacije samostojno spremljajo dogajanja, sodelujejo pri oblikovanju in izvajanju politike, predlagajo in izvajajo ustrezne ukrepe ter dajejo predloge iz svojega delovnega področja. Upravni organi sodelujejo s temi skupnostmi in organizacijami, izmenjujejo stališča in zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu, še posebej o zadevah, o katerih samoupravne interesne skupnosti soodločajo z občinsko skupščino.

277. člen

Občinski upravni organi se ustanovijo za eno lahko pa tudi za več medsebojno povezanih področij, če se izvrševanje upravnih nalog na teh področjih zaradi skupnih interesov, značaja nalog in načina delovanja upravnega organa lahko smotrneje organizira v enem organu.

278. člen

Upravne organe, njihovo delovno področje in način določitve njihove notranje organizacije in sistemizacije delovnih mest, določi občinska skupščina s posebnim odlokom.

279. člen

Predstojnik upravnega organa organizira in vodi delo upravnega organa, skrbi za uspešno izvrševanje upravnih nalog ter za pravilnost in zakonitost dela upravnega organa.

Predstojnik upravnega organa lahko za izvrševanje zakonov in drugih predpisov ter splošnih aktov s svojega področja izdaja navodila in odločbe.

Pri odločanju o upravnih stvareh izdaja predstojnik občinskega upravnega organa odločbe.

Predstojnik občinskega upravnega organa lahko pooblasti vodje posameznih organov v sestavi in druge delavce v upravnem organu, da izdajo odločbe o upravnih stvareh.

280. člen

Predstojnik upravnega organa je za svoje delo in za delo organa, ki ga vodi ter za izvrševanje sklepov in smernic občinske skupščine in izvršnega sveta, osebno odgovoren občinski skupščini in izvršnemu svetu.

281. člen

Predstojnik upravnega organa je dolžan poročati občinski skupščini, njenim zborom in izvršnemu svetu o stanju na ustreznem področju in o delu upravnega organa, katerega vodi.

Na zahtevo občinske skupščine, njenega organa, izvršnega sveta in njihovih teles mora dati obvestila in pojasnila o vprašanih s področja dela organa, ki ga vodi. Na vprašanja delegatov na sejah skupščine ali sejah zborov je dolžan dati odgovore.

282. člen

Delo upravnih organov je javno, v kolikor ni z zakonom ali aktom občinske skupščine, izdanim na podlagi zakona, določeno, da je treba posamezne podatke varovati kot uradno tajnost, oz. da se ne smejo objaviti.

283. člen

Delavci občinskih upravnih organov, ki opravljajo naloge upravnega organa, sestavljajo delovno skupnost upravnega organa.

Pravice, dolžnosti in odgovornosti delavcev delovne skupnosti upravnega organa se urejajo s samoupravnimi akti delovne skupnosti na podlagi ustave in zakona. Delavci upravnega organa pridobivajo v okviru dohodka delovne skupnosti sredstva za osebne dohodke in za skupno porabo v skladu s programom dela.

Občinska skupščina zagotovi s proračunom sredstva za delo občinskih upravnih organov glede na pomen, zahtevnost in obseg nalog teh organov.

284. člen

Z zakonom in odlokom občinske skupščine na podlagi zakona se lahko poveri organizacijam združenega dela in drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim, družbenim organizacijam, društvom in drugim organizacijam, da urejajo s svojimi akti določene odnose širšega interesa, da odločajo v posamičnih zadevah, o določenih pravicah in obveznostih in da izvršujejo druga javna pooblastila.

AKTI OBČINSKE SKUPŠČINE IN NJENIH ORGANOV

285. člen

Občinska skupščina sprejema odloke, družbeni plan, proračun in zaključni račun o izvršitvi proračuna, priporočila, stališča, sklepe, resolucije, deklaracije in daje obvezne razlage odlokov.

Izvršni svet občinske skupščine sprejema sklepe, odredbe, navodila in smernice.

Upravni organi občinske skupščine izdajajo odredbe, navodila in odločbe.

286. člen

Sprejem odloka ali drugega akta lahko predlaga vsak delegat v svojem zboru, izvršni svet, skupščina samoupravne interesne skupnosti, komisija oz. telo občinske skupščine oz. zbora, samoupravni organ organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti.

Vsak zbor lahko predlaga sprejem odloka ali drugega akta, ki ga sprejema drug zbor oz. zbora enakopravno.

287. člen

Predlagatelj odlokov in drugih aktov, ki jih sprejema občinska skupščina, je praviloma izvršni svet v okviru svojih pravic in dolžnosti.

Če je predlagatelj odloka oz. drugega akta drug pooblaščen predlagatelj, mora izvršni svet k predlogu podati svoje mnenje.

Občinska skupščina je pred sprejetjem takega akta dolžna obravnavati mnenje izvršnega sveta.

288. člen

Odloke sprejema občinska skupščina praviloma v dvofaznem postopku, in sicer kot osnutek odloka in kot predlog odloka.

Na obrazložen predlog predlagatelja odloka se lahko obe fazi združita, tako, da se odlok obravnava v enofaznem postopku.

Občinska skupščina obvezno sprejema v dvofaznem postopku odloke in druge akte, ki neposredno posegajo v pravice in dolžnosti delavcev, delovnih ljudi in občanov oz. samoupravnih organizacij in skupnosti, ali če se jim nalaga nove materialne obveznosti.

Določbe gornjega odstavka tega člena ne veljajo za sprejemanje odlokov o začasnih ukrepih.

289. člen

Odlok ali drug akt, pri katerega sprejemanju enakopravno sodelujejo ali zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti oz. h kateremu je po tem statutu družbenopolitični zbor dolžan sprejeti stališča, je sprejet, če ga zbori ali zbor in skupščina samoupravne interesne skupnosti sprejmejo v enakem besedilu oz. v skladu s stališči družbenopolitičnega zbora.

Če se zbori ali zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti po dveh zaporednih obravnavah spornega vprašanja ne zedinijo glede besedila predloga odloka oz. drugega akta, ni bil sprejet v enem ali več zborih ali v skupščini samoupravne interesne skupnosti oz. ni bil sprejet v skladu s stališči družbenopolitičnega zbora, postavijo skupno komisijo, v katero izvoli vsak zbor in skupščina samoupravne interesne skupnosti enako število članov. Skupna komisija pripravi predlog za uskladitev spornih vprašanj.

Če se skupna komisija ne sporazume ali če zbori ali skupščina samoupravne interesne skupnosti ne sprejmejo njenega sporazumnega predloga, se predlog odloži z dnevnega reda. Predlog se lahko ponovno da na dnevni red na predlog enega zbora ali skupščine samoupravne interesne skupnosti ali izvršnega sveta.

290. člen

Če ostane usklajevalni postopek brez uspeha, lahko izvršni svet predlaga izdajo odloka o začasnih ukrepih in izdela predlog takšnega odloka, če meni, da bi lahko zaradi tega, ker akt ni bil sprejet, nastala za družbeno skupnost občutna škoda ali bi bilo ogroženo nemoteno opravljanje dejavnosti ali zadev, ki so posebnega družbenega pomena.

Odlok o začasnih ukrepih je v pristojnih zborih oz. zborih in skupščini samoupravne interesne skupnosti sprejet, če je zanj glasovala večina navzočih delegatov v teh zborih oz. v zborih in skupščini samoupravne interesne skupnosti.

Če zbori oz. zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti ne sprejmejo odloke o začasnih ukrepih v enakem besedilu lahko izvršni svet predlaga obravnavo na skupni seji vseh zborov. Zbori na skupni seji veljavno sklepajo o odloku o začasnih ukrepih, če je na seji navzoča večina delegatov vsakega zbora. Odlok o začasnih ukrepih je sprejet, če je zanj glasovala večina navzočih delegatov.

Odlok o začasnih ukrepih ostane v veljavi do sprejema dokončnega akta, vendar najdalj eno leto od dneva, ko je bil sprejet.

Če proračun do dneva, ko bi moral začeti veljati, ne more biti sprejet, se financiranje začasno izvaja na temelju proračuna iz prejšnjega leta.

291. člen

Odloki in drugi splošni akti skupščine se objavijo v Uradnem vestniku občine Domžale in začno veljati osmi dan po objavi, če ni v samem predpisu drugače določeno. Samo iz posebno utemeljenih razlogov se lahko določi, da začne predpis veljati prej, kot osmi dan po objavi, ali istega dne, ko je bil objavljen.

Družbeni plan in proračun ter predpisi, ki so izdani za njuno izvrševanje, se uporabljajo za čas, za katerega velja ta družbeni plan oz. proračun.

JAVNOST DELA ORGANOV IN ORGANIZACIJ

292. člen

Delo občinske skupščine in njenih organov, organov upravljanja organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter družbenopolitičnih organizacij in društev je javno.

293. člen

Občinska skupščina, organi samoupravnih interesnih skupnosti in organizacij združenega dela posebnega družbenega pomena so dolžni pravočasno in pravilno seznanjati javnost o pripravi, sprejemu aktov ali ukrepov ter izvrševanju nalog iz svojega delovnega področja, o vprašanjih, ki so predmet družbenih dogovorov ali samoupravnih sporazumov ter o predlogih odločitev, ki zadevajo najširši krog delavcev, delovnih ljudi in občanov.

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti ter druge skupnosti in organizacije so dolžne objektivno, popolno in pravočasno seznanjati delavce, delovne ljudi in občane o dogodkih, pojavih in dejavnostih organizacij združenega dela ter krajevnih skupnosti in družbenem življenju v občini.

294. člen

Občinska skupščina in njeni organi, organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti ter druge organizacije in skupnosti seznanjajo delavce, delovne ljudi in občane na zborih, s posebnimi poročili, publikacijami in podobno, preko interesnih glasil, Občinskega poročevalca in preko drugih sredstev javnega obveščanja.

295. člen

Za obveščanje delegatov in delegacij v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah in drugih organizacijah in skupnostih ter za obveščanje vseh delovnih ljudi in občanov, deluje v občini informacijsko-dokumentacijski (INDOK) center.

INDOK center v občini opravlja predvsem naslednje naloge:

- zbira vsa dokumentacijska in informacijska gradiva, ki so pomembna za samoupravno delegatsko odločanje na ravni občine;
- evidentira in ureja zbrana gradiva;
- obvešča delegate, delovne ljudi in občane o zbranih informacijah v centru;
- usklajuje in povezuje dejavnost informativnih služb v organizacijah združenega dela in informativnih skupin v krajevnih skupnostih in se preko republiškega INDOK centra vključuje v enotno mrežo pretoka delegatskih informacij v republikli.

296. člen

O delu občinske skupščine obveščajo javnost predsednik občinske skupščine, predsednik zbora, o delu izvršnega sveta predsednik izvršnega sveta ter za posamezne upravne organe predstojniki teh organov.

Osebe iz prvega odstavka tega člena lahko pooblastijo tudi druge osebe za obveščanje javnosti.

297. člen

Statuti organizacij združenega dela ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti določajo način in osebe, ki so odgovorne

in pooblašcene za obveščanje javnosti ter zadeve in podatke, ki pomenijo tajnost ali se ne smejo objaviti.

298. člen

S področja dela občinske skupščine in njenih organov so tajni in se ne smejo objavljati:

- podatki z občinskega obrambnega načrta;
- podatki iz načrtov in programov dela teritorialne obrambe;
- podatki o organizaciji civilne zaščite;
- podatki o orožju, opremi in objektih ljudske obrambe;
- drugi podatki, za katere tako sklene občinska skupščina.

ODGOVORNOST NOSILCEV SAMOUPRAVNIH IN DRUGIH FUNKCIJ

299. člen

Vsi organi in organizacije in drugi nosilci samoupravnih javnih in drugih družbenih funkcij opravljajo svojo funkcijo na podlagi in v okviru ustave, zakonov, statutov in danih pooblastil. Vsi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij so pri svojem delu in opravljanju funkcij pod družbenim nadzorstvom.

300. člen

Vsak nosilec družbene funkcije v občinski skupščini in njenih organih, ki ga voli ali imenuje občinska skupščina, je skupščini osebno odgovoren za opravljanje svoje funkcije. Občinski skupščini so kolektivno odgovorni izvršni svet in delovna telesa, ki jih imenuje občinska skupščina.

301. člen

Občinska skupščina lahko v okviru njegove politične odgovornosti in ocene njegovega dela funkcionarja odpokliče ali razreši funkcije.

302. člen

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, družbenopolitične organizacije, delegacije in delegati imajo pravico podati pobudo za ugotovitev politične odgovornosti delegatov, funkcionarjev skupščine in imenovanih delavcev občinskih upravnih organov ter drugih strokovnih služb.

Občinska skupščina in drugi pristojni organi so dolžni obravnavati pobudo, proučiti navedbe v pobudi in ugotoviti dejansko stanje ter storiti vse potrebne ukrepe. O svojih ukrepih so dolžni obvestiti pobudnike.

303. člen

Izvoljeni ali imenovani nosilec samoupravne, javne ali druge funkcije ima pravico odstopiti in odstop obrazložiti.

MEDOBČINSKO SODELOVANJE

304. člen

Občina Domžale sodeluje z drugimi občinami in organizacijami, ki delujejo na področju izpolnjevanja nalog občin in v ta namen združuje sredstva, ustanavlja skupne organe, organizacije in službe za opravljanje zadev skupnega pomena in za zadovoljevanje skupnih potreb.

Za urejanje določenih zadev skupnega pomena lahko občina Domžale skupaj z eno ali več drugimi občinami ustanovi skupni medobčinski organ samoupravljanja ali pa se lahko združi v regionalno in druge skupnosti občin.

V medobčinskem organu samoupravljanja in v medobčinski skupnosti delegati združenih občin usklajujejo svoja stališča ter se dogovarjajo o urejanju skupnih vprašanj.

Zadeve, ki so skupnega pomena, se določijo z dogovorom občin in opredelijo v statutu skupnosti občin oz. medobčinskega organa samoupravljanja, ki ga sprejmejo občinske skupščine po razpravi delovnih ljudi v temeljnih samoupravnih skupnostih.

SODELOVANJE OBČINE S SKUPŠČINO SR SLOVENIJE

305. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor skupščine občine predstavljajo v smislu določb

ustave SR Slovenije stalno konferenco delegacij zaradi delegiranja delegatov v zbor občin in zbor združenega dela skupščine SR Slovenije.

Občinska skupščina v skladu z ustavo, zakonom in tem statutom z odlokom določi način delegiranja delegatov v zbor občin in zbor združenega dela skupščine SR Slovenije, način njihovega povezovanja z zbori in drugimi organi občinske skupščine ter delegacijami temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Če ima občinska skupščina v zborih skupščine SR Slovenije skupnega delegata ali skupne delegate z drugo občino ali drugimi občinami, se vprašanja iz prejšnjega odstavka uredijo z dogovorom med skupščinami prizadetih občin.

306. člen

Občinska skupščina in njeni organi sodelujejo s skupščino SR Slovenije in njenimi organi, izmenjujejo mnenja o zadevah, ki so pomembne za občino in republiko ter dajejo predloge, mnenja in stališča o predlogih aktov in o vprašanjih, ki jih obravnava republiška skupščina.

SPREMEMBA STATUTA OBČINE

307. člen

Pobudo za spremembo statuta občine lahko dajo:

- občinska skupščina, njen zbor ali izvršni svet, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije in druge samoupravne organizacije in skupnosti.

308. člen

O pobudi, da se začne postopek za spremembo ali dopolnitev statuta, odločajo vsi zbori občinske skupščine enakopravno.

Ob odločitvi zbori tudi ugotovijo, ali gre za bistvene oz. pomembne načelne spremembe ali dopolnitve statuta ali pa zgolj za spremembe ali dopolnitve, ki niso take (npr. glede posameznih organizacijskih vprašanj, glede nazivov organov ali organizacije, prilagoditve kasnejšim zakonskim predpisom itd.).

309. člen

Na podlagi sprejetega predloga, da se začne postopek za spremembo ali dopolnitev statuta zaradi bistvenih ali pomembnih načelnih določb, izvolijo zbori komisijo za pripravo sprememb statuta.

Ko komisija predloži osnutek sprememb ali dopolnitev statuta, zbori odločijo ali se sprejme in da v javno razpravo.

Po končani javni razpravi predlaga komisija zborom predlog sprememb ali dopolnitev statuta. O tem predlogu da svoje stališče tudi izvršni svet.

Sprememba ali dopolnitev statuta je sprejeta, če zanjo glasuje v vsakem zboru 2/3 delegatov.

310. člen

Na podlagi sprejetega predloga, da se začne postopek za spremembo ali dopolnitev statuta zaradi nebistvenih oz. manj pomembnih sprememb, določijo zbori že na isti seji osnutek sprememb oz. dopolnitev, ki se objavi v časopisju s pozivom, da organizacije in občani lahko nanj dajo v osmih dneh pripombe in predloge.

Po preteku roka obravnava osnutek in dane predloge izvršni svet ter poda svoje stališče in predlog. O spremembi odločajo nato zbori enako, kot je navedeno v zadnjem odstavku predhodnega člena.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

311. člen

Odloki in drugi splošni akti, ki jih morajo po določilih tega statuta izdati občinska skupščina in njeni organi, morajo biti sprejeti v roku šestih mesecev.

Do roka iz prejšnjega odstavka morajo biti s statutom usklajeni tudi dosedANJI predpisi občinske skupščine in njenih organov.

312. člen

Z dnem uveljavitve tega statuta preneha veljati statut občine Domžale, ki ga je sprejela občinska skupščina na seji dne 27. 3. 1974 in je bil objavljen v Uradnem vestniku občine Domžale, št. 4/74.

313. člen

Ta statut začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku občine Domžale.

Številka:

Datum:

BELEŽKE:

BELEŽKE:

BELEŽKE: